

Alapítva: 1990-ben

Bogárd és Vidéke

„A társadalom egyetlen önvédelmi fegyvere a nyilvánosság”

2015. szeptember 10. - XXVI. évf. 37. szám
20 oldal, 200 Ft

A hang a lelke, nem az anyag . . .	2-3
Csináld magad-motor	4
Új osztályok a gimiben	6-7
Egy tollforgató hölgy emlékére . . .	8
Egy kis ijedelem	12
Egy gól és más...	15

Főszerkesztő–kiadó: Hargitai Lajos
Felelős szerkesztő: Hargitai–Kiss Virág - 06(30)3483 320

A Dél-Mezőföld független hetilapja

www.bogardesvideke.hu - www.bogarditv.blog.hu

FANTÁZIA SZABTA MOTOR

(4. oldal)

ONDOLÁLT ROLNIVAL SZÖKELLVE

(9. oldal)

SZTÁRHÁRMAS: BARÁTI-VÁRDAI-MÁV

(12. oldal)

Szárnyaink erejében bízva

Annyiszor rácsodálkozom arra a titokzatos mozgatóerőre, ami többek között az újság témáit is alakítja! Most is, mint számtalanszor, olyan cikkek gyűltek össze a lapba, mindenféle előzetes egyeztetés, összebeszélés nélkül, amiknek van egy közös pontja, ami egyúttal a hét eszenciális üzenete. A Bogárd és Vidéke 37. számának mottója a következő lehet: „...vállalnod kell valamit az életből, valami kockázatot, valaminek a felelősségét, egyedül, a magad erejéből.” (Wass Albert)

Viasz Zoltán a maga konok módján fedezte és fedezi fel a furulyakészítés rejtelmét, s az önfejlesztés eredményeként a Milánói Világkiállításon képviselte hazánkat.

A motorbolond Németh Robi maga építette csopperével kápráztatja el a kétkezekűek megszállottjait. Gépsárkányán kiszanált háztartási tárgyak darabjai is fellelhetők.

Leszkovszki Albin írásában olvashatjuk, hogy a németek a romjaikból, a maguk erejéből építettek föl egy jóléti országot újra, nem pedig másutt keresték a boldogulást.

Hargitai Lajos ugyancsak azzal a gondolattal fejezi be sorozatát, hogy a múltunk el-, illetve befogadása létezésünk alapja, lélekbresztő forrasztóerő.

„Légy hasonló az égen szálló madárhoz... aki a törékeny gallyon megpihenve átéli az alatta tátongó mélységet, mégis vígan énekel, mert bízik szárnyai erejében.” (Victor Hugo)

Hargitai–Kiss Virág

A hang a lelke, nem az anyag

Viasz Zoltánnal stílusosan egy mandulafa alá telepedtünk le beszélgetni hivatásáról. A környéken fellelhető természetes anyagokból készít ugyanis furulyákat, kavalokat, pikulákat, sípokat. Mivel gyermekkorunk óta ismerjük egymást, sőt, még zenéltünk is együtt a Vackor nevű együttesben a kilencvenes évek derekán, figyelemmel kísérhettem felfedezőútját a zene, majd a hangszerek világában. Zoli saját megtapasztalásai által építkezett, s eljutott ez év nyarán a Milánói Világkiállításra, ahol a magyar pavilonban ő is képviselte és népszerűsítette Magyarországot, Fejér megyét és Sárbogárdot művészetével.

– **Hogyan jutottál el Milánóba?**

– A Népművészeti Egyesületek Szövetsége kiírt egy pályázatot: kézműveseket kerestek az expóra, ahol bemutathatják a magyar népművészetet. A Fejér Megyei Népművészeti Egyesületen keresztül pályáztam. A megyei egyesületből ketten kerültek be, az egész megyéből pedig négyen. Külön turnusban mentünk, így az ország különböző tájairól érkezett kézművesekkel, népművészekkel ismerkedhettünk meg. Nagy szerencsémre egy igen jó csapatba kerültem, akikkel jól tudtunk együtt dolgozni és jó volt a hangulat. Sokat tanultam tőlük mind emberileg, mind szakmailag.

– **Kikkel voltál együtt mesterség tekintetében?**

– Nádudvariak voltak ketten, rajtuk kívül pedig még öten Hajdú-Bihar megyéből; viaszfaragó, szalmafonó, nemezes, szövő, fafaragó, fazekas, keramikus.

– **Volt módotok arra, hogy körülnézzetek egy kicsit a környéken, a városban?**

– Főleg az expóra koncentráltuk az energiáinkat. Milánó iparváros, nem szép. Van egy mutatós főtere, a dóm pedig magáért beszél. Az expón 10-től 7-ig volt a munkaidő, közben volt egy ebédszünet. A fennmaradó időben megnéztük a többi ország pavilonját. A szállás és a pavilon között kisbusz vitt minket.

– **Hogyan láttátok, az expón a magyar csapat mennyire volt unikum a többi ország képviselőihez képest?**

– Érdemes tudni, hogy ennek az expónak a fő tematikája a táplálkozás, fenntartható fejlődés köré épült, amit tágran lehetett értelmezni. Mi, magyarok szerintem bent voltunk az első harmadban – felül! Egyes pavilonokban koncertek, táncosok voltak,

a lengyeleknél szájdobos, közös torna és egy BMX-fenegyerek.

– **A magyarok meg inkább a népi vonalra helyezték a hangsúlyt?**

– Igen.

– **Ti is csináltatok programokat?**

– Volt, aki bemutatót tartott, mások játszóházat rendeztek. De a látogatók nem igazán álltak le játszóházazni; hiányzott a közügyesség is, sokaknak egy hármastonot problémát okozott, és mindenki rohant, egy nap alatt meg akartak nézni mindent.

– **Te is tartottál hangszerbemutatót?**

– Igen, de zenélni nem tudtam, mert egyfolytában mindenfelől jött a zene. Így maradt a látvány. Hoszteszek segítettek a kommunikációban és Valter, a takarító, akit nagyon megszerettünk. Kiderült róla, hogy korábban Európa-szerte pincérkedett, hat nyelven beszélt, még egy picit magyarul is, és nagyon sokat segített mindenkünk.

– **Azon kívül, hogy élmény volt a milánói világkiállítás, hozott új kapcsolatokat is?**

– Mindenképpen. Erős barátság alakult ki azokkal, akikkel együtt voltam.

– **Hogyan fordult az érdeklődésed a hangszerkészítés felé?**

– Egyik előzménye a Vackor volt. Középiszkolában, ha az ember olyan beállítottságú, mint mi voltunk, próbál zenélni, vagy verset ír, valahogy próbálja kifejezni önmagát. A zenélés jó lehetőség erre, főleg, ha van hozzá az embernek tehetsége.

– **Te zeneibe jártál a Mészölyben.**

– Igen, Erzsike nénihez. Aztán szájharmonikáztam egy zenekarban meg énekeltem. Amikor a szájharmonikám tönkrement, otthon keresgéltem valami hangszert. Megtaláltam az általános iskolás blockflötét, amit furulyának nevezünk, aztán belebotlottam a morvai népzenebe, ami teljesen elvarázsolt. Gyorsan kiderült, hogy ezt blockflötével nem igazán lehet játszani. Megpróbáltam csinálni valami hangszert. Utánaolvastam, elmentem tánccháztalálkozóra. Néhány kis furulyát vittem is, tarisznyából próbáltam árulni.

– **Hogyhogy csinálni kezdtél furulyákat, nem pedig megvetted?**

– Egrészt nem nagyon voltam úgy eleresztve, meg azt sem tudtam, hol lehet ilyen venni. Abszolút kezdő voltam. Emlékszem, jött a szekszárdi Bartina zenekar Bogárdra, tartott a gyerekeknek egy koncertet, és én természetesen megnéztem, megcsodáltam, hogy alul van a szélhasító nyílás a pásztorfurulyán, nem kell ferde

csőr neki – ennyire zöld voltam a témához. A Vackorban néhány általam készített furulyát már tudtunk használni. Nem azt mondom, hogy a szakmaiság csúcsát képviselték, de szóltak.

– **Volt, akihez tanácsért tudtál fordulni?**

– Inkább ellestem a fogásokat. Nem volt mesterem, aki kézen fogott és vezetett végig, hanem minden egyes gyerekbetegségen át kellett esni, minden hibát el kellett követni. Ez mélyebb tudás így. De még most, a Mesterségek Ünnepén is rengeteget tanul az ember, odamegyünk más furulyásokhoz és adjuk-vesszük a tippet. Nincs az a nagy szakmai féltékenység. Talán azért is, mert kevesebben vagyunk, mint mondjuk a szövők vagy a fazekasok.

– **Fejér megyében rajtad kívül nem is tudom, van-e még hangszerkészítő, aki kifejezetten furulyákra szakosodott.**

– Olyan, aki kézzel dolgozik, tudtommal nem nagyon van rajtam kívül.

– **Milyen furulyákat, hangszereket készítettél, készítesz?**

– Kaval (moldvai 5 lyukú, viszonylag hosszú hangszert), tilinkó (játszólyuk nélküli felhangfurulya), 6 lyukú pásztorfurulya, palóc, dunántúli, vagy erdélyi furulyák, hosszú furugla, ami a Kárpát-medence egyik legfigyelemreméltóbb furulyatípusa, 3 lyukú nagy furulya. Tervezik készíteni egy gyetvai szlovák fujarát is, ami egy egészen hatalmas hosszú furulya.

– **Milyen fából dolgozol?**

– Bodzából főleg, de nem csak fával dolgozom. A bodza volt a magyar pásztoroknál a leginkább kézenfekvő, mert szívacsos a belseje, amit csak ki kell tolni.

– **Meggyfából is készül furulya.**

– Persze, kemény fából nagyon jó furulyákat lehet csinálni esztergával, de az már egy másik fokozat, a manufaktúráé.

– **Milyen anyagot használasz még?**

– Nád, csont, mag, termények. Bambuszból is csinállok furulyát meg egyszerűbb peremfúvósokat, japán mintára. Hocsiku, sakuhacsit is próbáltam már (persze, ezek egyszerűbb változatait).

– **Nagy büszkeség lehet számodra, amikor egy zenész vásárol tőled, hogy a színpadon szerepeljen a hangszereddel.**

– Igen, ez jó dolog, főleg ha előtte ki is próbálja. Mert ez rizikós internetes megrendelésnél. Ahány muzsikos, majdnem mindig más: az egyik hangosabbat szeretne, a másik egy bizonyos hangszínt.

– **Az interneten hol árulod a portékádat?**

– A meska oldalán. Meg nagyon szeretek vásárokba járni.

– **Főleg jó időben. Mi van a téli időszakkal?**

– Akkor jön az internet, és anyagot gyűjtök, próbálok minél többet dolgozni, hogy legyen portéka, mire jön a következő vásár.

– **Zenész-e még?**

– Aktívan nem, de szeretnék. Nem adtam föl a reményt, hogy majd összeszedek egy jó társulatot.

– **Mi volt számodra eddig a legnagyobb elismerés, hogy ez az út, amin jársz, fontos?**

– Az idén kezdtek beérni ezek a dolgok. Most kezdtem el zsűriztetni, jobban odafigyelni a pályázatokra. Erre jó az egyesületi tagság és a kapcsolatok, így időben tudnak szólni.

– **A zsűriztetésnek mi a hozadéka?**

– Ha zsűriztetek bizonyos mennyiségű portékát, akkor népi iparművész lehetek, és a zsűri el tudja mondani, hogy szerintem mi a jó, és miben kell még fejlődni. Tavasszal volt egy pályázat, ahol a zsűrinek tetszettek a dolgaim. Az, hogy a milánói expóra kiválasztottak, ugyancsak megerősítés volt számomra. Vagy hogy jön egy zenész, aki azt mondja, hogy „te, ezek már egész jók”.

– **Volt elbizonytalanodásod?**

– Ha egy hangszer nem sikerült úgy, ahogy szerettem volna, nem attól ment el a kedvem, hogy csináljam, hanem inkább úgy éreztem, hogy „na, akkor ennek még egyszer nekifutunk”.

– **Lehet korrigálni egy furulyán, vagy újra kell csinálni a nul-láról?**

– Bizonyos dolgokon lehet segíteni, egy kicsit reszelgetni, itt-ott igazgatni rajta, de van, amikor az egész konstrukció nem jó; akkor nem tudsz vele mit csinálni. Vagy megtalálja a gazdáját, mert valakinek csak a vitrinbe kell, vagy félreteszed és annak alapján, amit tapasztaltál, csinálsz egy másikat, ami reményeid szerint jobb lesz.

– **Ha jól emlékszem, akkor hozzád nagyon közel állt régen a kaval.**

– Igen, mint említettem, a moldvai zene volt az első nagy szerelem. Időközben az ember változik, tágul a horizontja. Most a dunántúli foglalkoztat, azzal ismerkedem, de továbbra is elő szoktam venni a kavalt. Új mánia nálam az ősből típusú peremfúvós hangszerek, mert sokkal könnyebb készíteni, de sokkal nehezebb megszólaltatni őket, viszont nagyobb szabadságot adnak a muzsikusnak.

Egy dél-dunántúli, egy méteres hosszú furuglát varázsolt elő Zoli, amit tavaly készített bodzából, és zöld dióval festette le. Geometriai formákkal táncosokat, betyárt, muzsikust is faragott bele mintaként, valamint a készítés évszámát és saját mesterjelét. E hangszeren állva, vagy fekje érdemes játszani. Sajátos, „füstös” hangja van. Főleg Dél-Dunántúlon, Zala, Somogy, Tolna, Baranya megyében használták. Néprajzi értelemben kihalt, mert az utolsó használói, akik még a saját természetes közösségükben tanultak meg rajta játszani, már nincsenek köztünk.

– **Tanítani vágsz-e azt, amit „kiszültél” eddig magadból a hangszerkészítésben, ahogy belemerültél, fölfedezted, kikísérlelezted?**

– Mindenképpen. Főleg Fehérváron vannak különböző rendezvényekhez kötődő alkalmak: játszóház, kézműves-bemutató. Vannak visszatérő vendégek, fiatal srácok vagy lányok, akik érdeklődnek a hangszerkészítés iránt. Voltak kimondottan ügyes lányok is. Régen a pásztormesterség a férfinemhez kötődött. A hosszú furugla (ahogy a fúvós hangszerek általában a mi kultúrkö-

rünkben) továbbra is férfihangszer, már csak a méreténél fogva is, de például a tilinkóval játszottak asszonyok, nők is.

– **Erdélyben jártál-e már?**

– Mindig tervezzük, de sosem jön össze. A Gyimes völgyét nézném meg, ahol még találni olyan embereket, akik a saját hagyományos közegükben tanulták a muzsikálást. Jó lenne Törökországban meghallgatni, hogy is fűjják a kavalt. Úgy vagyok vele, hogy majd ha akarom, adódik, úgyis megtalál.

– **Amit megváltál, megvalósult eddig.**

– Igen, most úgy érzem, hogy sok megerősítést kapok, kiegyensúlyozottabbnak érzem magam. Jobban tudom, hogy merre érdemes elindulni, hol van a helyem ebben a nagy egészben.

– **Most készítesz-e valamilyen hangszert, ami újabb kísérletezést kíván?**

– A bürök illetve a napraforgószár most érik. A bürökből flótákat tervezek csinálni. Az ember nem is gondolná, hogy egy ilyen vacak kis csőnek, amit ha erősebben megnyomsz, összeroppan, micsoda hangja van. Némelyiknek jobb, mint a fából készült hangszereké. Nagyon jó oldalfúvós flótákat lehet csinálni belőle. Tavaly nem sikerült, mert csapadékos volt a nyár, és mindegyik penészes volt, szétrohadt. A napraforgószárból peremfúvós hangszereket készítek, mint a baskír kuráj meg a mongóliai csúr. Elkészíteni ezeket viszonylag egyszerű, ha van hozzá jó alapanyag, de a megszólaltatásuk érdekes. A hagyományörzésnek van egy olyan vetülete is, ami nem kézzel fogható, hanem bent van a kezekben és a fejekben. Ezt érdemes továbbadni. Láttam egy bácsit a várban, aki PVC-csőből csinált nyelvdugós tilinkókat. Az volt az egyetlen olyan furulyaféle a magyar repertoárban, amit még soha nem próbáltam, és nem is tudtam, hogy meg tudom-e szólaltatni. Elsőre nem is sikerült, aztán a bácsi megmutatta, és most már meg tudom szólaltatni, sőt, el is tudom készíteni. Lehet azt mondani, hogy egy PVC-cső mennyiben hagyományörző – én azt mondom, mindenképpen, mert tovább él. A pásztor is azzal az anyaggal dolgozott, ami volt. Nem azért dolgozott szotyolaszárral, mert az olyan autentikus, hanem azért, mert nem volt más. A lényeg az, ahogyan megszólal, az a lelke a dolognak, nem az anyag.

„Csináld magad”-motor

Németh Robi a Tinódi úton a motoros szaki. A 40 éves fiatalembernek a hobbija a hivatása: kétkerekű betegekbe lehel új életet, és csiszolatja a maga építette motort, hogy aztán nyeregbe pattanva hasítson az egyedi járgánnyal.

– Az általános iskola után Dunaújvárosban végeztem a gépészetit, utána őrző-védő tanfolyamra mentem, és abban a szakmában dolgoztam. Dolgoztam a Videotónnál, a Kőfémben és a Philipsnél Székesfehérváron, Sárbogárdon és Győrben. Aztán nekiálltam a motorokkal foglalkozni.

– Mikor lettél a motorok szerelmese?

– Lehet, hogy motorsluszkulccsal születtem, mert édesapámnak volt egy Pannóniája, és előszeretettel rontottam el mint gyerek, aztán ellestem, hogyan bütyköli. Utána nekiálltam én is. Az első motorom egy Riga 12-es volt, ami elvitt, ahová akartam, de haza már nem hozott. Megerősödtem motortolásban. Az épített motorom is így kezdte a pályafutását. Szeretettel segített abban, hogy a tájat megfigyeljem tolás közben, ne csak elsuhanjanak a fák.

– Nem készültél fel néhány fontos szer számmal?

– A túratáskát megpakoltam a fél műhellyel, de megmakacsolta magát. Most már rendben van, el is visz, meg haza is hoz.

– Gondolom, azért, mert a bütykölések során mindig tanultál valami újat.

– Vannak meglepő dolgok mindig, és olyan apróságokon múlik az egész, hogy az ember nem is gondolná.

– Megvan-e édesapád Pannóniája meg a régi Rigád?

– Nincs.

– Mi lett a sorsuk?

– Édesapám eladta. Kaptam én is egy Pannóniát, de én is eladtam, mert kellett a pénz az enyémmre, ami mindig kívánja, hogy valamit rakjak rá.

– Mióta építéd a motorodat?

– Két éve, de még most is épül.

– Teljesen egyedi motor, aminek nincs párja.

– Motoros-találkozón is megnézik, kérdezik, milyen motor, de én nem árulom el.

– Ez a Robituszin-, vagy MZ Robi-féle motor.

– Ezeket a beceneveket a haverjaim ragasztották rám. Építék egy D-6-os Dongót is, ami egy benzines bicikli. Most vele küzdök.

– Nemcsak a motor a szenvedélyed a pólódszerint, hanem a kutyák is.

– Ő a saját kutyám, Hektor.

– Munkatársad is, nemcsak a barátod.

– Amikor fekszem a motorok alatt, odajön, megvizslat, hogy mit csinálok, és elviszi a gumialkatrészeket.

– A helyi polgárőrségnek is oszlopos tagja vagy. Mióta is?

– Kb. négy évig voltam polgárőr, aztán négy év kimaradt, utána újra csatlakoztam, immár négy éve.

– Mi lesz, ha elkészül a motorod? Eladod?

– Nem, ez örök darab marad. Ha lesz fiam, ő kapja meg, ha nem, akkor a nővérem fia.

– Milyen gyakran pattansz a nyeregbe?

– Amikor tehetem, pár kilométert karcok, mert megnyugtat, kikapcsol. Matricák igazolják, hogy hatodik éve veszek részt a Fekete Sas Party motoros-találkozón, amit korábban Polgárdiban rendeztek meg, legutóbb pedig Kenesén.

– Miből építetted a motort?

– 70 % eredeti alkatrész: a motorblokk, a váz, a hátsó sárvédő, a kerék. A bukókeret egy régi, krómozott szék darabja, a zászlótartó egy zuhanyfejtartó, a bőrtáskák és -ülés saját készítésűek, a karburátor légbeömlője egy kültéri lámpatartó, az első kerékbe egy hamutálca van beépítve díszárcsának, bicikliről való az első sárvédő díszje, az elülső teleszkóp pedig egy krosszmotoré. Mindent be lehet építeni, csak fantázia kell hozzá.

Hargitai-Kiss Virág

Kérdezték

VAJTA STRAND: ZÁRVA

Zárt kapuk fogadták a vajtai strandra igyekvőket ez év nyarán. Egyik olvasónk kérdezte, hogy miért nem lehetett bejutni a strandra, hiszen ez a legközelebb elérhető fürdőhely, ami a környező települések lakóit is érinti. A tikkasztó melegben sokaknak ez volt az oázis, ahol munka után hűsölhettek és kipihenhették a nehéz hétköznapiakat.

Térneg György, Vajta polgármestere arról tájékoztatta lapunkat a témában, hogy a többségi tulajdonos, a Magyar Nemzeti

Vagyonkezelő Zrt. határozott úgy, hogy az idén nem nyitják ki a vajtai strandot gazdasági megfontolások alapján. A strand nem került eladásra, csak értékebecslés történt, és vételi ajánlat van.

EURÓÉRT SZABIT

Egy lakó panasolta, hogy Sárbogárdon képtelenség valutát váltani. Az egyik bankban nem váltanak, a másik bankban pedig nem a pénztárnál foglalkoznak pénzváltással, hanem ott, ahol a befektetésekkel is, így 10 euróért órákat kell várni. Szabad-

ságot kell kivenni, hogy elintézzon egy ilyen egyszerű ügyet az ember. Fehérváron 10 perc alatt meglenne a dolog, de ezért beutazni a megyeszékhelyre sok idő és pénz.

A nevezett bank vezetője a panaszra reagálva elmondta, hogy a megfelelő vizsgával rendelkező munkatársak foglalkoznak csak valutaváltással. Előfordul, hogy feltorlódnak az ügyfelek, ezért szokták javasolni, hogy érdemes előre időpontot kérni, illetve előre megrendelni a kívánt összegű valutát, és akkor elkerülhetők a várakozás miatt adódó kellemetlenségek.

Lejegyezte: Hargitai-Kiss Virág

Becsengettek a Cecei Általános Iskolában is

A Cecei Általános Iskola hagyományait hűen követve a 2015/2016-os tanévet is tanévnitó ünnepélnyel nyitotta meg, melyet szeptember 1-jén rendezett meg az intézmény.

Valószínűleg ezt a napot a legizgatottabban azok a kisdíákok várták, akik most először lépték át a számtalan újdonságot rejtő, és elsőre talán még félelmetesnek tűnő iskola kapuit. Teljesen azért nem volt ismeretlen számukra a környezet, hiszen a tavalyi év során már többször is jártak az intézményben az óvoda–iskola átmenet programnak köszönhetően.

Az újdonsült kisdíákok az óvodában közösen megtanult verssel köszöntötték új iskolájukat, társaikat, nevelőiket és búcsúztatták óvodai éveiket. Az iskola részéről Szepesiné Palatinus Pálma tanítónő jó tanácsokkal teli köszöntőjét hallgathatták meg a leendő első osztályosok és az ünnepségen résztvevők. Ezután Király László igazgató emléklapok és hasznos ajándékok átadásával hivatalosan is az iskola polgáraivá fogadta az első osztályos tanulókat. Az ajándékok átadása után ismertetésre kerültek a 2015/2016-os tanév fontosabb adatai, teendői, az iskolában bekövetkezett változások, újdonságok.

„Továbbra is a Klebelsberg Intézményfenntartó Társulás biztosítja az iskola működését. A Köznevelési Törvény értelmében megvalósul a mindennapos testnevelés, illetve a kötelező hit- és erkölcsoktatás is” – kezdte ünnepi beszédét Király László.

Az idei tanévben is három telephelyen kezdődhetett meg az oktatás. A Cecei Tagintézményben 16 tanulócsoportban 263 gyermek kezd el tanulmányait 24 pedagógus irányításával. Az Alapi Tagiskolában 7 tanulócsoportban 105 diák 11 pedagógussal, az alsó-szentiváni tagintézményben 5 tanulócsoportban 45 diák 6 pedagógus felkészítésével lát neki az idei tanév feladatainak. A közös intézmény vezetője a Cecei Általános Iskola igazgatója, akinek

munkáját továbbra is egy igazgatóhelyettes segíti majd. A tagiskolákban a vezetői feladatokat továbbra is egy-egy tagintézményvezető látja el. A szakos ellátottság biztosítása miatt az idei tanévben is utazó pedagógusok látnak el feladatokat a tagintézményekben.

A cecei tagintézményben a tanulólétszám 263 fő. Ebből 30-an Sáregresről, 46-an Vajtáról járnak be és indulnak haza a tanórák illetve a délutáni foglalkozások után. A diákok továbbra is felnőtt kísérő felügyelete mellett utaznak. Az idei tanévben 37 első, 38 második, 31 harmadik, 29 negyedik, 32 ötödik, 31 hatodik, 32 hetedik, és 33 nyolcadik osztályos diák kezdheti meg tanulmányait Cecén.

Az iskola továbbra is egyik kiemelt feladatának tekinti a tehetséggondozás ügyének támogatását, ezért szakköröket, tehetséggondozó, valamint felvételi előkészítő foglalkozásokat biztosít tanulóinak. A Magyar Kézilabda Szövetség és az MLSZ Bozsik Intézményi Program is támogatni kívánja az intézmény tanulóit sportfoglalkozások lebonyolításával. A dunaújvárosi Violin Művészetoktatási Intézmény is képviselteti magát, zongoraoktatás biztosításával.

Továbbra is folytatódik az iskolatej- és gyümölcsprogram, valamint a szelektív hulladékgyűjtési akció.

Az iskolában továbbra is tevékenykednek olyan pedagógusok, akik oktatói munkájuk mellett könyvtárosi, valamint ifjúságvédelmi és esélyegyenlőségi feladatokat is ellátnak.

A tehetséggondozás mellett a diákok felzárkóztatására is nagy hangsúlyt fektet az intézmény. A sajátos nevelési igényű gyermekek továbbra is integráltan, gyógypedagógus segítségével folytathatják tanulmányaikat. A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdő tanulók részére az iskola fejlesztő órákat biztosít hetente két alkalommal évfolyamszinten. Ezeket a fejlesztéseket szakos pedagógusok látják el.

Az iskolában kisebb felújítási munkálatokra került sor, melyekhez elsősorban a Cecei Iskolásokért Közalapítvány járult hozzá. A Közalapítvány, a diákönkormányzat és Sáregres Község Önkormányzata jóvoltából került sor az iskola udvarán található játszótéri eszköz beszerzésére. Az igazgató kiemelte, hogy az idei tanévben több olyan programot szeretnének megszervezni, amelyeknek célja, hogy további, az Európai Unió feltételeinek megfelelő játékokat tudjanak beszerezni. Ezekhez a továbbiakban is várják a szülők és egyéb partnerek segítségét.

„Minden diákunknak, pedagóguskollégámnak eredményekben gazdag és nagyon sikeres tanévet szeretnék kívánni” – zárta Király László tanévnitó beszédét.

ÚJ OSZTÁLYOK A GIMNÁZIUMBAN

5. c

Osztályfőnök: Bunfordné Szőnyegi Csilla

Ambrózi-Nagy Barnabás, Aranyos Lilla, Aranyos Nelli, Bauer Tamara, Bögyös Bálint, Dániel Zsolt Dániel, Farkas Jázmin, Gereny Bence, Gődér Anita, Györök Árpád Koppány, Horváth Barbara, Huszár Kata, Király Karolina, Király Kristóf, Kiss Bence, Kocsis Kevin, Kovács Réka, Krencz Ábel, Kristóf Gergő, Luczek Diána, Lukácsi Nóra, Majer László István, Mocsár Brendon Levente, Pap Mira Mónika, Sudár Lara, Sükösd Csenge, Szőnyegi Tamás Lajos

9. a

Osztályfőnök: Lovászné Tóbel Katalin

Alpek Szabolcs János, Ambrózi Miklós, Baki Ferenc, Borbély Petra, Borgátai Korina Andrea, Cseh Dávid, Cserkúti Bence, Enczi Kristóf Koppány, Firgi Dominik, Gógán Richárd Patrik, Gyarmati Ágnes Boglárka, Jakócs Máté István, Kéri Dávid Márkó, Kiss Alexandra Heléna, Müller Anna, Nagy Ferenc, Oszlanczi János, Redzsepi Arléna, Strasser Virág Lívía, Vámosi Renáta, Varga Alexandra, Varga Dzszenifer; hiányzó: Kiss Alexandra Heléna

9. b

Osztályfőnök: Szagri Miklós

Biró Nikolett, Bögyös Bendegúz Géza, Dancs Róbert, Deres Brigitta, Fekete Viktória, Ferenczi Dániel, Gargalics Katinka, János Krisztina, Király Barbara, Kovács Karina Melánia, Mocsár Mirabella Klaudia, Nikolics János, Nyikos Natália, Nyisztor Petra, Raffael Ramóna Renáta, Raffai Boglárka, Redzsepi Armend, Szabó Levente, Szegedi Barbara, Szulimán Patrícia, Tulok Boglárka Karola, Varga Roberta, Zobák Vanessza; hiányzó: Dancs Róbert

FILMAJÁNLÓ**Hotel Transylvania 2. –
Ahol még mindig szörnyen jó**

Drakula, a világ legismertebb vámpírja nem csak egyszerű szörny: a távoli, erdélyi havasok rejtekében, egy ősi kastélyban szállodát üzemeltet, ahol a rémisztgetésbe befáradt szellemlények megpihenhetnek és végre az emberektől távol pihenhettek. Ezen kívül még gyermekét egyedül nevelő, aggódó apa is. Ő és barátai, a sokféle, csak első látásra ijesztő fura figura visszatér, hogy ismét megpróbálja halálra nevetetni nézőit.

Egy tollforgató hölgy emlékére

A dercsikai Huszár család több tagját tartja számon helytörténetünk: Huszár Ágostont, az alispánt, fiát, Huszár Dezsőt, az országgyűlési képviselőt és egyházi főgondnokot. Szerényebb helyet foglal el a köztudatban a família azon nőtagja, aki Korponay Aranka néven látta meg a napvilágot Bécs városában 1846. november 26-án. Életének felvázolásához nagy segítséget nyújt a kései leszármazott, Turgonyi Zoltán családi krónikája, mely a Madarász József Városi Könyvtárban is megtalálható. Az alábbiakban bőven merítettünk e forrásból.

Korponay Aranka édesanyja, Huszár Paulina, Huszár József királyi tanácsos lánya és Huszár Ágoston nővére volt. Atyja, Korponay János katonatisztként szolgált és vett részt a szabadságharcban. Hadtudományíróként is jeleskedett, ezért 1844-ben az MTA levelező tagjává választották. A cseperedő lányka életéről keveset tudunk. A család a császárvárosból valószínűleg a szabadságharcot követően Bogárdra költözött. A következő biztos adat 1870. Ekkor a 24 éves hölgy a katolikusról áttért a református vallásra. Az anyakönyv bogárdi hajadonként említi, tehát már itt élt. Az áttérés legnyomósabb oka az lehetett, hogy férjhez ment a mezőtúriak népszerű lelkészéhez, Turgonyi Lajoshoz. A házasságkötésről szóló bejegyzés elárulja, hogy a tanúk Tekintetes Mészöly Péter, gróf Bethlen Miklós őméltósága, Tekintetes Huszár Pongrácz és Huszár Ágoston urak voltak, és Úrházy Lajos lelkész eskette a párt 1870. november 14-én.

De ki is volt a férj? Turgonyi Lajos 1866-tól kezdve tíz éven át volt az alföldi mezőváros lelkésze. Az ezt követő hat évben – mivel kiváló szónok hírében állt – inkább a politikai pálya került előtérbe az életében. A Függetlenségi Párt színeiben előbb a Baranya megyei Baksa, majd a Tolna megyei Pincehely választókerületét képviselte a parlamentben. Alakja megjelenik Tóth Béla Magyar anekdotakincs című kötetében, a „Hiába csóválja a fejét a miniszterelnök úr” című fejezetben. Közben 1880-ban a sárbogárdiak megválasztották lelképásztoruknak az elhunyt Úrházy Lajos öröké-

be. Ebben nagy szerepet játszhatott a tény, hogy felesége innen származott. Hivatalosan két esztendeig szolgált itt, ám igazából a lelkési teendőket helyettes lelkészek, Vasvári Sándor és Varga Sándor látták el. 1882-ben aztán a mezőtúriak visszahívták lelkészüknek, és 1907-ben bekövetkezett haláláig ott is maradt.

Korponay Aranka mezőtúri éveiből tudjuk, hogy 1873-ban többek között az ő bábáskodásával alakult meg a Mezőtúri Jótékony Nőegylet. Turgonyi Lajossal kötött házasságából négy gyermek született, közülük kettő, Ibolya és Elemér érték meg a felnőttkort. Sajnos házasságuk az 1880-as évek elején megromlott, aminek következtében elváltak.

Korponay Aranka a válás után néhány évvel, 1890-ben ismételen férjhez ment a nála jóval fiatalabb Vágszerdahelyi Prepeliczay Eleőd postamesterhez Temesvárra. Írói vénája itt mutatkozott meg először. Sorra írta a délvidéki várregék egész sorozatát: Gládvár, Bokcsa (Boksán), Monostor és Marzsina, Ilyédvára (Illádia), Keve (Kubin), Pethvár, Facsád (Facset), Somlyó (Szemlak), Maros-Eperjes, Lugas (Lugos) Barkányvára, Krassófővára, Solymos és Lippa, Kövesdvára. Ezeket felolvasta az Arany János-Társaság felolvasóüléseiben és megjelentek a társaság évkönyveiben. Ő vetette föl az eszmét, hogy Maderspach Károlynénak, az 1849-ben vértanúságot szenvedett hős asszonynak a délvidéki hölgyek emléket állítsanak. Irodalmi érdemeit az Arany János-Társaság is méltatta, midőn 1907-ben rendes tagjául választotta.

Említett művein kívül még számos várregéje és történeti dolgozata jelent meg a napilapokban, melyek közül a Délvidékre vonatkozó: Délmagyarország regényes múltja (regény), Temesvár múltja, Temesvári Pelbárt, A régi Temesvár, Temesvár legöregebb embere, Történelmi emlékek stb. Önálló művei: Legendák és mesék (1907, két kiadás), Költészet bolondjai (bohózat, melyet 1900 áprilisában előadtak a temesvári városi színházban) – olvashatjuk Borovszky Samu Magyarország

vármegyéit és városait bemutató sorozatának Temesvárról szóló fejezetében).

Az író életének szomorú dátuma 1909 decembere. Ekkor halt meg második férje, Prepeliczay Eleőd Kassán. Az özvegy társa elvesztése után visszaköltözött Sárbogárdra. Az 1912-ben újraindult Sárbogárd és Vidéke tanúsítja, hogy az írással nem hagyott fel. A lap hasábjain jó néhány elbeszéléssel, novellájával találkozunk. Ilyenek „A zsidó legény”, „Egy fiatal asszony naplója”, „Senki fia” vagy a „Feketehegyi lakók”. A kor társadalmi problémáinak ábrázolásai mellett igazi csemegét kínálnak helytörténeti írásai. A ködös múlt egy-egy lenyomata tetszik vissza bennük: „Régen volt, még mikor a falut Bogár-Tinódnak nevezték, történt, hogy benne egy fiatal árvány különös módon találta meg szerencsés-jét.” – kezd bele egyik meghatóan szép történetének mesélésébe.

A „Hírneves ősök” című írása az énekesköltő Tinódy Sebestény bogárdi származása után kutat: „Emlékszem, hogy már kis leány koromban áhítattal bámultam meg gyógyszeriarunk „Tinódy Sebestényét”, melyhez az címezve volt és dobogtatta meg büszkeség a szívemet, ha helyi hírneves őszám hősökölteményeit olvastam. Szinte éreztem, miként aranyozza be emléke körülöttem a vidéket messze el, egészen a hősököi kastélyig, mely mögött a nap ragyogva nyugodott le búcsúsugarait vetve a régi Ompold földre mely az ősi Tinódyak birtoka volt.”

Az „Adakaleh” személyes hangú útirajz, egy régi emléket idéz: „1836-ban nagyatyám, Huszár József Délmagyarországot beutazva Orsovára érkezett. Amint azt a fiatal ó-orsovai pása meghallotta, rögtön kérére, látogatni meg. Nagyatyám, ki családjával utazott, elfogadta a meghívást és másnap a pasától küldött bárkán át is ment Adalakéh-ra”

Hasonlóan érdekfeszítő „A múltból” című írása, mely egy akkortájt neves költő emléke előtt tisztelg: „Fiatal leány voltam, mikor Komócsy Józsefet ismertem. Bátyja Sárbogárdon lakott és nejevel jóbarátságban levén, engem kértek fel keresztanyának. A keresztapa Komócsy József volt. Soha nem felejttem el, mikor a kis Endrét a keresztvízre tartottuk. A gyermek majdnem nagyobb volt a keresztanyjánál és a keresztapának is jól meg kellett fognia, hogy a több hónapos gyermek ki ne ugorjon a kezükből. Ugyanis a keresztapa külföldön utazott és előbb nem jöhetett. Büszkeség dagasztotta a szívemet, hogy ilyen megtisztelő tisztségre megválasztattam és hogy a 60-as évek kedvelt poétája, a legnépszerűbb írók egyike volt a komapárom.”

A múltba révedő cikkei mellett a jövőre is tekint. A „Sárbogárd 100 év múlva” című, futurista ihletettségű írása is figyelmet érdemel. Még ha megmosolyogtatóan eltűlözve, világvárosi jellemzőkkel felruházva festi is le városát, kiderül belőle, hogy a

Folytatás a következő oldalon.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapám, nagypapám,

CSÓGÖR MIHÁLY

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, fájdalunkban osztoztak.

Gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, nagypapánk,

SÖMJÉN JÓZSEF

81 éves korában

2015. szeptember 6-án örökre megpihent.

Temetése 2015. szeptember 10-én, 17 órakor lesz a sárbogárdi Varga-temetőben.

Gyászoló család

század elején miként gondolkodtak, álmotdtek a fejlődés lehetőségeiről.

Nem hagyhatók el életművéből néprajzi tárgyú dolgozatai sem, melyekkel a megye népi emlékezetét gazdagította.

A száz évvel ezelőtti helyi sajtónk, írásain túl, néhány rövid hírben is felvillantja személyét. „*Özveggy Prepeliczay Eleődné Korponay Aranka uraszszony egy nagy dobozban, külön-külön ízlésesen elrendezve, újévi ajándékkul egy csomó czukorkát ajándékozott a helybeli ref. kisiskolásoknak, a szorgalmasabb tanulók közötti szétosztás czéljából. A kedves figyelemért ezuton mond köszönetet a gyermekek nevében az iskola tanítónője.*” (Sárbogárd és Vidéke 1912. december 8.)

„*Értékes felolvasás. Prepeliczay Korponay Aranka, lapunk illusztris munkatársa f. hó 17-én Kassán, az ev. nőegylet estélyén felolvasást tartott, melyről a „Felsőmagyarország” következőkben számol be: Az ev. nőegylet tegnapi estélyének szép sikeréről számolhatunk be. A tárgysorozat minden egyes pontja kielégítette a hozzáfűzött nagy reményeket. Két izben élvezük özv. Prepeliczay Eleődné, a kiváló írónő felolvasását. Mindkét esetben gyönyörködtünk nemcsak szép zamatos magyar nyelvezetében, kitűnő stílusában, nagy gyakorlatra valló olvasásában, igazi irodalmi értékű dolgozatában, hanem az érzelmi momentumok is oly megragadóan, oly közvetlen szóltak a szívekhez, hogy nem egyszer könny ragyogott fel a hallgatók szemében.*” (Sárbogárd és Vidéke 1913. szept. 21.)

A Huszár-kúriában töltött utolsó éveiről nem áll több adat rendelkezésünkre, csak a gyászír:

Az író hölgy 90 évvel ezelőtt, 79 esztendő korában, 1925. augusztus 28-án fejezte be földi pályáját.

Méltó emlék lenne összeállítani egy kötetet válogatott műveiből.

(-b -n)

FELHÍVÁS

A Sárbogárdi Múzeum Egyesület a második világháború befejezésének 70. évfordulója alkalmából kiállítást szervez 2015 őszén.

Arra kérünk mindenkit, hogy akinek van a háborúhoz kapcsolódó tárgyi emléke (fénykép, levelezőlap, kitüntetés, katonai eszköz stb.), s szívesen megmutatná másnak is, jelentkezzen a

sarbogardimuzeum@gmail.com

címen, vagy a

<https://www.facebook.com/sarbogardimuzeumegyesulet>

oldalon!

**Emlékezünk közösen
a hetven év előtti történésekre!**

Régi nyarak, igaz történetek 3.

Vasárnap délutánoként a legelső előadásra mindig moziba mentünk, lehetőleg az első sorokba, s amikor a filmben jött a vonat, mi, gyerekek, sikítoztunk.

Kislány koromban nem félttem úgy a kutyáktól, mint az utcában a kislibáival legelőző gúnároktól, akik sziszegve szaladtak utánam két házat is. No meg minden háznál voltak mérges kakasok – a hátsó kertbe soha nem mertem tőlük kimenni málnázni. Ez felnőttkoromig is megmaradt.

Sok forró nyár volt régen is, de nem tudtuk, hány fok. Délutánoként csilingelve jött a biciklijével a szögletes fagyaltoskocsi, és mi szaladtunk pénzért. Citromos, csokis, málnás és vaníliafagyaltokra emlékszem, tölcésre.

Nagyon vártuk mindig a kisbírót a dobjával, szíjjal az oldalán minden héten délután, amint az utca végén megállva hangosan dobolva hívta a lakosságot a legfrissebb hírek tudunkra adására, s az emberek a dobszóra kitódultak az utcára meghallgatni a híreket. Volt, hogy a kisbíró az írott szöveghez néha a saját véleményét is hozzátette. Mi, gyerekek, szaladtunk utána még két utcát is.

Kényes kislány voltam, de volt egy rossz szokásom úgy 8-9 éves koromban: a szűnyogcsipéseket mindig kivakartam a karomon, lábamon, ezért sokat szidtak is, mert néha ezek a vakarások elmérgesedtek. Ilyenkor nagyapám vett „kezelésbe”, hiába sziszegtem, Lysoformmal (egy akkor minden háznál megtalálható fertőtlenítő oldattal) jól bedörzsölte, s közben sokszor említette, hogy ő az első világháborúban szanitéc volt, sebeket gyógyított, kötözött. Ha orrvérzésem volt, elállította hideg vízzel, ha rossz, mozgó fogam volt, madzaggal kihúzta. A szűnyogcsipéseimnek később nyoma sem maradt.

De volt egy vissza-visszatérő félelmem is. Pali bácsi, Bácsalmás község főkéntesze reggelenként munkába ment, oldalán, vagy a kezében egy óriási ollóval a bukuszobokrokat nyelni a templom körüli

parkban. Én a rácsos kapun belül állandóan lestem, mert „évdött” velem sokszor. Amikor észrevett, csattogtatta a hatalmas ollóját, s kérdezte, szót fogadok-e. „Mert ha meghallom, hogy panasz van rád, Rózsika, levágom az egyik füled!” – mondta, én meg beszaladtam a házba. Még sokáig félttem tőle!

A bácsalmási búcsúkor még szép az idő (most is szeptemberben van). A fiúk hány-szor a hátamhoz vágta a similabdájukat, kötözködve velem.

Nagyanyám elve az volt – mivel a sors rájuk bízta a „kis árva” nevelését –, hogy egyszerűen neveljen, semmi cifraság úgy öltözékben, mint frizurában, de ez nem mindig úgy sikerült, ahogy gondolta. Ez a szigorú elveket valló üzletasszony! 9 éves lehettem, amikor egy szép nyári délután – látva, hogy a hajam nagyon megnőtt – elküldött az ismert, Marica nevű fodrásznőhöz (aki fodrásztanulókat is tartott), hogy vágják rövidre a hajamat, s pénzt is adott. Vidáman mentem a fodrászhoz, lóbálva a kis retikulómet, benne a „kincseimmel” (gyöngyök, rózsafüzér, pici parfüm, Szent Antal-dobozka, benne a kis ólom Szent Antal, zsebkendő, karkötő stb.). Marica és két fodrásztanuló örömmel fogadott, beültettek a forgószékbe és „kezelésbe” vetek, örültek, hogy a gyerekfodrászatot rajtam gyakorolhatják. A hajamat kérésem szerint ugyan körül rövidre nyírták, de közben meghagytak egy hosszabb tincset az akkor divatos rolninak, s a két lány, Marica is melegítették a sütővasakat, forgatták, engem elláttak frizurás képeslapokkal, cukorkával, s göndörítették, sütötték, csavarták a fejem tetején a tincset. Amikor elkészült a mű, hozták a tükröt, elől-hátul megnézegettem, nagyon tetszettem magamnak. Még le is fújták lakkal. Fizettem, és nagy boldogan elindultam haza. Útközben minden kirakatban nézegettem magam, meg az árnyékomban is gyönyörködtem, s folyton azt figyeltem, ki néz az utcán. Szökellve, ugrálva, kiondolált rolnival a fejem búbján hazaértem. Amikor nagyanyám meglátott, majdnem elájult, a mérge nem ismert határt. Kiabált velem, hogy „én nem nevelek utcalányt”, s feltette a vizet melegedni, hozta a nagy lavort és a fejemet a szépen kisütött rolnival belemártotta az esővízbe, tépte a hajamat, kimosta az összes göndörséget belőle. Én keservesen zokogtam, menekülni akartam, de hiába, vége lett a szép frizurámnak, s vele az egész boldogságomnak. Nagyanyám belegázolt hiú lelkembe – nem is vacsoráztam aznap. Egy világ dőlt akkor össze bennem, s a macskáimhoz menekültem vigaszra.

Folytatom.

Dr. Gulyás Menyhértné Rózsika

Amikor a sas mormotát fogott... 5.

Khovalinkot is nagyon megszerettem. A család házában már ezer látogató forgolódott, amikor estére megérkeztünk. Minden szobában ültek a bőven megterített asztalterítő körül. Egyik szobában csak férfiak, egy másikban csak nők, egy harmadikban csak gyerekek, egy negyedikben kisbabás anyukák altatták a festett, fából faragott bölcsőben a kisbabájukat. A konyhában és az udvaron is rengetegen voltak. Hatalmas üstökben kavargattak leveseket, piláfot (rizst) és egyéb finomságokat. Disznóvágási szférá uralkodott disznó nélkül. Fogalmam sem volt, hogy ki kicsoda, de nem számított, mert azonnal befogadtak. Ismeretlenek hoztak-vittek, mutattak be ennek-annak. Vacsoránál a gazdagon terített abrosz körül színes hölgytársaság gyűlt össze. Néhány idősebb hölgy csodásan megmunkált, régi ékszereket viselt. Szívesen pózoltak nekem.

A szoba közepén, a szőnyegre terített hatalmas abrosz mentén sokszor cserélődtek a vendégek. Miután ettek és eleget csevegtek, átmentek máshova ismét enni és csevegni. Miután egy újonnan érkező lehupant az abrosz mellé, azonnal megjelent valaki a nők közül és egy régi, ezeregy éjszaka meséibe illő, ezüstös vizeskancsóból vizet loccsantott a vendég kezére. A víz egy szintén ezüstös, szépen megmunkált tálkába csorgott. Miután a hozzá járó kézkenővel megszáritották az ujjait, nekiállhattak a lakomának. Az ujjakkal ettek, ahogy mindenki teszi Tadzsikisztánban.

Éjszakára egy szomszédnál aludhattunk hárman, Bahtiyar családjából. Másnap körbejártam a környéket egy roppant aranyos, újdonsült, tizenkét éves barátommal. Visszaérve egy zöld kaftános, őszes látogatóra lettem figyelmes, aki éppen távozóban volt. Fürgén húzta föl a csizmáját az ajtóban, és a ház elé érve két dolog közül választhatott: egy autó balra, vagy egy fához

kötött, szép kesze ló jobbra. A férfi ez utóbbit választotta. Fürgén pattant a lovára, fél szemével büszkén követve a fényképezőgépem kíváncsi lencséjét, szerintem bajsuzt is pödört, de már nem vagyok ebben biztos, és macsósan elügetett. Olyan érzésem támadt, mintha évszázadokba tértem volna hirtelen vissza.

Pár nap múlva a kulobi taxiállomáson álltam Kalai Khumb felé, a Pandzs folyó mentén. A taxiban ismét kedves társaságot fogtam ki, akik pár kilométerrel arrébb leszállítottak egy kamionost és megkérték, hogy vigyen el engem, ameddig megy. Khorog városáig ment.

Ekkora szerencsére nem is számítottam. Kevés szavú, kedves, korombeli tadzsik. Szeretem a kamionokat is, mert kitűnő belőlük a kilátás. Pár óra zötykölődés után egy helyi csárdához érve megálltunk ebédelni. A csárdában életem talán legfinomabb tadzsik ételeit kaptam. Igazi útszéli csárda lévén kizárólag autós utasok álltak meg, köztük sok-sok kamionos. No meg két motorral érkezett turista, a rendszámuk svájci. Az étterembe érve körülnézés nélkül ültek le, a körülöttük lévő világ számukra nem létezett. Megpróbáltam beszélgetni velük, de nem sikerült.

Folytatás a következő oldalon.

Nemsokára egy csapat vágottszemű sofőr huppant le egy asztal köré. Azonnal kideríttem, hogy ujugrok. Amíg a sofőröm imádkozni ment, addig odamentem az ujugrokhöz csevegni. Ők ujugrul, én törökül mondtam, és minden probléma nélkül kiválóan megértettük egymást. A kínai Kashgarból jöttek.

Panaszkodtak a kínai elnyomásról, és meghívtak Kashgarba. Magamban elhatároztam, hogy egyszer el is megyek, méghozzá Tadzsikisztánból, egy ujugur kamionnal. Az aztán csak az igazi kaland!

Mielőtt besötétedett volna, megálltunk egy kisebb település főúti kanyarában, egy nem hivatalos parkolóban. Én a fönti ágyat kaptam, a lentiben a fáradt sofőröm horokolt. Kellemesen lehetett az ágyban fekü-

ni, de nem maradt elég időm az egészet élvezni. Éjjel három óra felé kellemetlen hányinger ébresztett. Vissza kellett fogynom, mert az emeleti ágyról alig tudtam lejönni. Hiába nyújtogattam a lábam, mégsem érttem el az ülés tetejét, ugranom kellett. Ugranom az üres fekete nejlonért, amibe az elmúlt nap elfogyasztott finomságait helyeztem a számon keresztül. Na, ha már lent vagyok, akkor pisilek is a biztonság kedvéért, terveztem tovább a programomat. Macskapuhasággal közlekedtem, szerencsémre a sofőrt nem ébresztettem föl, és a szabadon kószáló helyi kutyák is

éppen máshol kószáltak. Egy akrobata ügyességével helyeztem magam ismét föl az emeleti ágyba, de nem sokáig élvezhettem a kényelmet. Azon az éjjelen négyszer kellett leugranom, az utolsó maradék reggel, indulás előtt hagyta el a gyomromat.

Nem romlott étellektől kaptam ezt a feledhetetlen emléket, hanem a hepehupás utaktól. Egész nap rázattuk magunkat a vékonyka, köves úton. Kanyarba be, kanyarból ki.

Folytatom.

Gulyás Ibolya

TÜZESCSAJOK sikere országos versenyen

Az V. Országos Kismotorfecskenő-szerelési Bajnokság folytatásaként a Somogy megyei Böhönyén rendezték meg szeptember 5-én, szombaton a versenysorozat hetedik fordulóját.

A megmérettetésen hivatásos, önkormányzati és létesítményi tűzoltóságok, valamint önkéntes tűzoltó-egyesületek csapatai mérték össze tudásukat.

A viadalon 27 csapat részvételével „modern”, „retro” és „női retro” kategóriában indítottak futamokat.

A **TÜZESCSAJOK-SIMONTORNYA ÖTE** csapata „retro” kategóriában az idei bajnokságban immár második alkalommal utasította maga mögé a férfiakból álló csapatokat és 31,37 másodperces időeredménnyel első helyezést ért el.

Majd a lányok a „női retro” kategóriában is bizonyították felkészültségüket, és **34,18 másodperces** időeredménnyel ezt a futamot is megnyerték, begyűjtve ezzel a versenynap második aranyérmét.

A „modern” kategóriában **32,22 másodperc** alatt teljesítették a lányok a feladatot, ezzel az ötödik helyezést érték el.

A **Tűzescsajok-Simontornya ÖTE** csapatának tagjai: Kiss Kitti, Kiss Nikolett, Krizsány Piroska, Németh Vanessza, Ország Renáta – Sárosd, Zsichla Petra, Pálinkás Anikó – Pusztaszabolcs, Dézsi Szilvia – Sárbogárd.

A csapat felkészítője és edzője **Polákovics Tamás tű. zászlós** (Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság), a csapat segítője **Pálinkás József** (Pusztaszabolcs).

A bajnokság következő, egyben záró fordulója szeptember 26-án kerül megrendezésre Zalaszentivánon.

Dézsi Szilvia

Meghívó

Szeretettel várunk minden zenekedvelőt
2015. október 11-én 17 órakor kezdődő
HANGVERSENYÜNKRE
a sárbogárdi József Attila Művelődési Központban

Műsor:

- * Joseph Haydn: B-dúr mise (Harmoniemesse)
- * Camille Saint-Saens: a-moll gordonkaverseny op.33
- * Camille Saint-Saens: Rondo Capriccioso

Közreműködnek:

- Baráti Kristóf (Kossuth és Liszt-díjas hegedűművész)
- Várdai István (Liszt-díjas gordonkaművész)
- MÁV Szimfonikus Zenekar
- Huszics Vendel Kórus (karigazgató Huszics Vendelné)
- Zemlényi Eszter-szoprán, Balogh Eszter-alt, Csapó József-tenor, Lisztes László-basszus

A koncert fő támogatói:

Kedvcsináló

A tavalyi nagy sikerű hangverseny óta eltelt egy esztendő. Közeledek október, a zenei világnap. Ismét egy kivételes zenei élményt nyújtó hangversennyel szeretnénk kedveskedni hűségese közönségünknek. Az elmúlt években magasra tettük a mércét, a magyar zenei élet kiválóságai tiszteltek meg bennünket évről évre. Az idén sem lesz ez másként! A fellépők névsora önmagáért beszél. Még a világ leghíresebb koncerttermeiben sem mindennapos, hogy egy estén lép ugyanazon pódiumra a világ legkeresettebb hegedűművésze, és a második legtöbbet foglalkoztatott gordonkaművésze. Baráti Kristóf már másodszor lép fel nálunk, Várdai István pedig 10 éves kora óta a „mi fiunk”. A MÁV Szimfonikusokhoz is személyes kapcsolat fűz bennünket, az együttes igazgatója a sárbogárdi származású Lendvai György. A koncert és a próbák időpontját a fellépő művészek sűrű elfoglaltságai miatt nem volt könnyű összehangolni, de most már kijelenthető: október 11-én felejthetetlen élmény részesei lehetünk a művelődési házban.

A műsor első részében kórusunk, a négy énekes szólista és a MÁV Szimfonikusok Haydn miséjét adják elő Várdai István vezényletével. A 45 perces mű az énekkar életében az egyik legnagyobb vállalkozás, ilyen rangos művészekkel való együtt éneklés nagy öröm és egyben kihívás számunkra.

A második részben a két világhírű hangszeres szólista C. Saint-Saens egy-egy művét szólaltatja meg. Miközben Baráti Kristóf és Várdai István hegedűn illetve gordonkán kápráztat el bennünket, a két művész karmesterként is segíti egymást.

A koncert szervezésére és rendezésére ezúttal is kérjük támogatásukat! A tavalyihoz hasonlóan támogatói jegyeket bocsátunk ki. A jegyeket az énekkar tagjaitól lehet megvásárolni.

Szabados Tamás, a Bogárd-Dal Egyesület elnöke

EGY KIS IJEDELEM

Mennél tovább él az ember, annál több mindent átél. Én például átéltem a második világháborút, a Horthy-féle államalakulat összedőlését 1945-ben, aztán a Rákosi-féle puccsot 1948-ban, majd az 56-os forradalom győzelmét, annak leverését, végül az 1990-es rendszerváltozást. Mindig valami teljesen új kezdődött.

Lehet, hogy napjainkban megint valami gyökerestül új világ jön el ezekkel a bevándorlásokkal? Ahogy az ember a tévé hírszolgálatát nézi, beleborzong. Ilyen még nem volt, hogy Ázsiából, Afrikából tízezrek és százezrek ide jönnek hivatlanul, és elfoglalják a helyeket. Úgy tűnik, Európa megbénult. És ők jönnek tömött sorokban, nincs vége ennek a vonulásnak. Nyomakszanak a vonatokba, buszokba, nem ismernek sem Istent, sem embert. Véres, félelmetes vidékekről érkeznek, romok tövéből, ahol százezreket ölt meg a háború, ahol egyesek bizony úgy lenyisszantják annak a fejét, akinek a véleménye eltér az övéktől, mint a kasza éle az érett gabonát. Mi lakik a lelkekben, milyen emberek ők, akiknek kénytelenek vagyunk átadni pályaudvaraink aluljáróit, útjainkat, járműveink ülőhelyeit? Nem tudjuk. Csak egyet tudunk róluk biztosan: Németországba akarnak menni. „Németország, Németország”,

ismételgetik már-már eszelősen. Hasonlít ez a rögeszméhez, józan ésszel nemigen érthető. Emlékeztet a vasreszelékek viselkedésére, amelyek elé ha behelyezünk egy mágnesrudat, nyomban tódulnak oda a vasrészecskék. Mi az a csodálatosság, mennybéli állapot, ami ezt az országot ennyire kiemeli a többi közül? „Mert gazdag ország, ott jólét van” – mondják, ha megkérdezik őket. Biztos van közöttük sok, aki úgy képzei, hogy amint átlépi azt a határt, a sült galamb azonnal a szájukba röpül anélkül, hogy akár a kezüket is megmozdítanák.

Nos, emlékszem én arra, hogy volt idő, amikor Németország földig volt rombolva, és a romok között nem százezer, hanem millió és millió hullá feküdt. A nagy, országos temetés után a német emberek nem mentek el valamilyen gazdag országba. Nem is volt hova menniük. Otthon maradtak. És mit csináltak? Jólétet csináltak, kérem szépen. Példát mutattak a világnak arra, hogy igenis a jólét olyasmí, amit elő lehet állítani. És mi a titok nyitja? Dolgozni kell. Nem háborúzni, egymást agyonlövöldözni, hanem megfogni a munka végét.

Nyilvánvaló, hogy azon országok meghatározó személyiségei, ahonnan most a migránsok jönnek, nincsenek birtokában a titoknak. Ők betegek, megkapták az örület-vírust, amely arra készíti őket, hogy háborúzzanak.

Csak nehogy a bevándorlóink behozzák ide is ezt a vírust. Mert ez veszedelmesen terjedni tud. Hallottuk a mondatot, amelyet az egyik kardcsörtető eszelős bedobott, hogy „Elfoglaljuk Rómát!”. Ez nem arra utal, hogy ők valamennyit is törődnek a népük jólétével. És bizony a világhálón terjednek egyes migránsokról készült arcképek, amelyek tulajdonosai ijesztően hasonlítanak a fejlenyisszantó hatalom bizonyos gőzös agyú harcosaiéra. Rossz belegondolni...

L. A.

Oly korban éltünk 81.

„A harcot, amelyet őseink vívtak,
békévé oldja az emlékezés
s rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk; és nem is kevés.”

(József Attila: *A Dunánál*)

2001. augusztus 6-a eseményei idéződnek fel a Bogárd és Vidéke 2011. július 21-ei számában: légkalapács csattogása ver visszhangot a Hősök tere körül álló házakon. Az arra járók csodálkozva szemlélik, ahogy Nagy László vállalkozó hatalmas erejű gépe dolgozik a szovjet győzelmi obeliszket betontömbjén. Aztán megbomlik az obeliszket egyik sarka, és feltárult a gyönge belső rész. Ezt aztán módszeresen bontja, darabolja a masina, míg egyszer csak hatalmas robajjal ledől a felső nagy hasáb. Döngve csapódik a földbe, hogy megremegnek a szomszédos házak is.

Egy idős bácsi megrendülten áll a bámészkodók közt.

– 1956-ban hiába próbáltuk, nem tudtuk ledönteni. Fél évszázadot kellett várnom, hogy megérjem ezt – mondja.

– Miért nem hagyják nyugodni a halottakat? Építenének inkább ennek az árából járdát az utcánkban! Erre költik az adófizetők pénzét? – száll vitába vele egy nagyhangú férfi.

– Nem közpénzből csinálják – szól közbe a szervezők egyike. – Társadalmi munkában dolgozik a gép is, társadalmi munkában helyezik vissza a régi talapzatára a magyar hősi emlékművet, amit a város szélére vittek ki innen a hatvanas években.

– Nincs annak ott jó helye? Miért kell bolygatni a halottakat? – kapcsolódik be a lassan szóváltásba torkolló eszmecserebe egy újabb méltatlankodó polgár.

– Már ne haragudj, de itt most nem egy sírkövet bontanak, hanem egy világhódító, elnyomó hatalom jelképét, a szovjet obeliszket! – replikázik vissza megbotránkozott arccal az idős bácsi. – A halottak itt fekszenek körben, meszesgödörökben: oroszok, németek, magyarok, románok, grúzok, ukránok vegyesen. Én is hordtam akkor ide a halottakat. Őket senki nem kérdezte, hogy meg akarják-e hódítani a kommunizmus vagy a német fasizmus nevében a világot. Idegen eszmékért haltak meg mind. Négy százan fekszenek itt, de sehol nem olvashatod egynek se a nevét. Nézd, mi volt ezen az obeliszken is! Egy már nem létező állam, a Szovjetunió címe, semmi más. Nem síremlék volt ez, hanem egy összeomlott világbirodalom győzelmi jelképe. Száz nép elnyomása, sok tízmillió ember elpusztítása, légerekbe hurcolása árán jött létre az a rendszer, ami nem volt egyéb, mint a népek börtöne. Ebben a börtönben a miénk volt a legvidámabb barakk.

– No, de mi lesz a halottakkal, akik itt fekszenek? – aggodalmaskodik már csöndesebben az előbbi férfi.

– Nem lesz exhumálás – veszi át a szót az egyik szervező. – A holtak békéjét senki nem bolygatja, és végre lesz majd számukra is egy olyan kegyeleti hely, ami nem rekeszt ki senkit. Ha bárki idejön a volt szovjet birodalom azóta felszabadult országaiból, leteheti a virágot oda.

Ki megrendüléssel, ki rémült döbbenettel szemléli az obeliszket bontását. Van, aki odamegy, eltesz egy kődarabot emlékül a törmelékből. Mint 1956-ban a ledöntött Sztálin-szoborból, vagy 1989-ben a ledöntött berlini falból. Egy idős ember, miközben egy kődarabot tesz a táskájába, így szól:

– Nekem itt ért véget az a világ. Sárbogárdon legalábbis ez a határpont számomra. Nézd, mennyivel világosabb lett, hogy nem áll már ott az obeliszket! Nagyon várom, hogy újra a Hősök terén láthassam eredeti talapzatán a magyar hősi emlékművet, amelyiken ott olvashatom az első világháborúban elesett nagyapám, a második világháborúban elesett bátyám, nagybátyám és apám nevét!

Tíz év óta készen van már a második világháború sárbogárdi hőseinek és áldozatainak névsora. S csak most, tíz év után vésethettük azokat Huszár Péterrel márványtáblákra. Most kerülhetett vissza eredeti talapzatára a hősi emlékmű, s készülhetett el sok-sok vita után az ezt körülvevő millenniumi emlékműgyűttes.

Komoly diplomáciai egyeztetést követően egyenesen Moszkvából kaptuk meg az engedélyt, hogy a szovjet obeliszket lebontassunk, s visszakerülhessen eredeti talapzatára a magyar hősi emlékmű. Dr. Szabó Péter és a Hadisírgondozó Iroda munkatársai sokat segítettek ebben. Közbenjárásuknak köszönhető, hogy az orosz nagykövetség kultúrattaséja személyesen jött el Sárbogárdra, hogy megtekintse a helyszínt. A sárbogárdi önkormányzat is támogatta a civilek törekvéseit. Előkészítő bizottság jött létre dr. Horváth Endre alpolgármester irányításával. A tér felújítási látványtervét Bártfai Antal mérnök készítette el szintén társadalmi munkában.

Az avatási ünnepre 2002. augusztus 20-án került sor. Huszár Péter ekkorra elkészítette a millenniumi emlékmű-együttes minden elemét, amelyek félkörben körülvesszik a helyére visszakerült hősi emlékművet. Közben elkészült társadalmi munkában a teljes tereprendezés, a magyar történelem nevezetes eseményeit jelképező oszlopok. Külön emlékhely készült a szovjet hadsereg itt nyugvó hősi halottainak, s egy másik az itt nyugvó ismeretlen katonáknak.

A Városszépítő és Hagyományőrző Egyesület volt a Hősök tere megújításának kezdeményezője. Az emlékműgyűttes a Kárpát-medencét formázza, s így is lett tájoló. Körben a magyar történelem jeles eseményeit megörökítő kövek állnak. Ezek közt a legszebb, államalapító királyunk, Szent István domborműve a millenniumi évfordulót idézi. A félkör fókuszában egy torony, a megszabadulás tornya emelkedik a magasba egy kőharanggal a tetején.

A torony oldalán idézet olvasható, Csánády Sándor, a sárbogárdi reálgimnázium igazgatójának 1926-ban az akkori képviselő-testület ülésén a gimnáziumot megszüntető határozata után elhangzott mondata, amely így szól: „Az egyetértés a kis dolgokat megnöveli, az egyenetlenkedés a nagy dolgokat is romba dönti.” E torony tetején az ércakasztó Szabó Imre nyugalmazott református lelkész könyvének borítójáról való, és a lelki ébredést, az egymás iránti szeretetnek és tiszteletnek a szükségességét hirdeti.

Ez az a pont, a bogárdi millenniumi emlékműgyűttes megszületése, az életünkben lezárja azt a kort, amelybe én is beleszülettem, s amelyben saját létezésem első hatvan évét e kor tanújaként megéltem. Az ezredforduló körüli évek különös történései: a napfogyatkozás, a bogárdi árvíz, az ikertornyok ledőlése Amerikában, és ami utána következett a tágabb világunkban és a saját életemben is, már egy új korszakhoz tartozik.

Mi jellemzi ezt az új kort? Az emlékműgyűttes sok rejtett szimbóluma hordozza ennek üzenetét. A tornyon látható, keresztre feszülő színes emberalak Simone Weil gondolatát idézi a létezés valódi természetéről: „Mezítelenül keresztre feszítve élni!” Az emlékműgyűttes közepén álló sámánoltár, a padozat járólappjában a csont- és cseréptöredékek, történelmi múltunk körben álló stációi, s a mindezt körülölelő Kárpát-haza együtt hordozzák a világunkban lassan kibontakozó lelki ébredés üzenetét. Ebben semmivé foszlik mindaz, ami elválaszt bennünket, s szétéphetetlen láncnál erősebb kötelékké szilárdul, ami bennünket összefűz. Az új kor magában hordozza annak reményét, hogy visszavesszük, szeretettel magunkba fogadjuk megtagadott múltunkat. Így válik az a múlt valóságosan a létezésünk alapjává, olyan erővé, amiben megnyilvánulhat szabadon itt és most, a jelen pillanatban léteünk igazi értelme.

Vége a sorozatnak.

NAGYMAMA RECEPTJEI

Rakott mexikói üvegtálban

Hozzávalók: 0,5 kg darált sertéshús, 250 g rizs, 450 g mexikói keverék (mirelit vegyes zöldség), fűszersó ízlés szerint (mexikói), 450 g tejföl, 1 db vöröshagyma, só, bors, fűszerpaprika és négy színű bors ízlés szerint, 5 dkg sajt, 1 ek ételízesítő, 1 ek vaj, 2 ek napraforgóolaj.

A rizst bő vízben 1 ek ételízesítővel megfőzzük. Közben egy másik láncon 1 ek vajon megpároljuk a zöldségkeveréket. Egy harmadikon pedig 2 ek olajon párolt hagymán elkészítjük a darált húst. A húst fűszerezzük egy fél csomag mexikói fűszerkeverékkel, csipet sóval és kis pirospaprikával, majd 1,5 dl vízzel felengedve pároljuk úgy, hogy egy kis sajt maradjon rajta. Vajjal kikent üvegtálba örlünk egy kis színes borsot, rétegezzük a rizst, rá a zöldségkeveréket (2 kanálnyi kivételével), aztán a darált húst. A tejfölt összekeverjük egy csipet sóval, a megmaradt zöldségkeverékkel és egy kis négy színű borssal. Lekenjük vele egyenletesen a tálba halmozott alapanyagokat, aztán egy jó nagy marék reszelt sajttal betérítjük az egészet. Előmelegített sütőben összesütjük, míg a sajt aranybarnára pirul a tetején.

Petrezselymes tojásfasírt

Hozzávalók: 10 db tojás (9+1 nyersen a végén), 4 db zsemle, 1 kis db vöröshagyma, 1 csokor petrezselyem (minél több, annál jobb), 3 gerezd fokhagyma, 1 bögre zsemlemorzsa (hempergetéshez és esetleg a masszába), só ízlés szerint.

A zsemleket áztassuk tejbe, vagy vízbe. A hagymát vágjuk apróra, vagy reszeljük le. Kevés olajon dinszteljük meg, majd a felvert 9 tojást (ha nagy tojásaink vannak, elegendő 8 is) öntsük rá, és kemény rántottát süssünk belőle. Már a rántottát is sózzuk meg kicsit. Amikor elkészül a hagymás rántotta, krumplinyomóval törjük össze. Alaposan csavarjuk ki a zsemleket és keverjük a tojáshoz a többi hozzávalóval együtt: egy nyers tojás, fokhagyma, aprított petrezselyem, só, bors. Alaposan dolgozzuk össze, formázzunk belőle gombócokat, amiket lapítsunk el kicsit és forgassuk zsemlemorzsaiba. Ha úgy érezzük, túl lágy a massa, még keverhetünk hozzá ke-

vés zsemlemorzszát, de inkább legyen lágyabb, mint kemény.

Forró olajban süssük aranybarnára mindkét oldalát.

Brokkolis-sajtos sült burgonyapüré

Hozzávalók: 6-8 db közepes méretű burgonya, 1 tömlős sajt, 1 dl habtejszín, só, fehér bors, 1 kisebb brokkoli, 2-3 ek vaj, 1/2 dl tej, 5 dkg trappista sajt.

Meghámozzuk a burgonyát, és megpucoljuk a brokkolit. A burgonyát puhára főzzük, és összetörjük, majd elkeverjük a vajjal és a tejjel, végül sózzuk, borsozzuk. A brokkolit félig puhára megfőzzük, azaz előfőzzük. A cseréptálban elsőként elosztatjuk a burgonyapürét, majd rászórjuk a brokkolit, és végül leöntjük a folyékony sajtból és tejszínből összekevert öntettel. Előmelegített sütőben 180 fokon, körülbelül 15-20 percig sütjük, végül reszelt sajttal megszórva 10 percig pirítjuk.

Szilvás-mákos szelet

Hozzávalók: 15 dkg darátlan mák (1 bögrényi mák), 1 bögre cukor, 2,5 bögre finomliszt, 12 g sütőpor, 2,5 dl tej (1 bögre), 2,5 dl napraforgóolaj (1 bögre), 3 db tojás, 1 csipet só, 20 db szilva.

Kapcsoljuk be a sütőt 200 fokra. A hozzávalók kiméréséhez 2,5 decis bögrét szoktam használni. A szilvát magozzuk ki, és vágjuk negyedekbe. De hagyható félbe is. A szilva kivételével az összes többi hozzávalót keverjük csomómentesre, és öntsük egy sütőpapírral bélelt, nagy gáztepsibe (40x36 cm). Rakjuk meg a tészta tetejét a szilvaarabokkal. Kb. 20-25 perc alatt megsül az előmelegített sütőben, de végezzünk előtte túpróbát. Miután langyosra hűlt, megszórhatjuk porcukorral.

Heti időjárás

A következő napokban is folytatódik a változékony, pénteken többfelé csapadékos idő, majd a hétvégétől fokozatos melegedés kezdődik. Csütörtökön dél, délkelet felől megközelíti hazánkat egy mediterrán ciklon, hatására főként az Alföldön lehet több a felhő, és itt kisebb eső, vagy zápor is kialakulhat már, másutt még néhány órára kiüthet a nap. Péntekre virradó éjszaka már hazánk nagy részén erősen felhős, borult idő valószínű, és többfelé alakulhat ki kisebb eső, vagy zápor. Napközben felszakadozik a felhőzet, ekkor már csak elszórt záporokra lehet számítani. A hétvégén napos, változóan felhős időre van kilátás, északkeleten lehet több felhő és elsősorban arrafelé lehetnek futó záporok is. Hétfőn nyugaton és északon lehetnek záporok. A hőmérsékletek az időszak elején többnyire 20 fok körül szóródnak, majd a hétvégétől határozott melegedés kezdődik, hétfőn az ország nagy részén már 25 fok fölé is emelkedhet a csúcshőmérséklet, sőt néhol akár a 30 fokot is megközelítheti a hőmérő higanyszála.

Fogható ALAPON, ALSÓSZENTIVÁNON, ALSÓTÖBŐRZSÖKÖN, CECÉN, VAJTÁN, PÁLFÁN, SÁRBOGÁRDON, SÁREGRESEN, SÁRSZENTMIKLÓSON, a Tarr Kft. rendszerén az O 05-ös csatornán, a 93 Mhz-es frekvencián, valamint az LRT-COM hálózatán a C7-es csatornán, a 189,25 MHz-es frekvencián.

Szeptember 11., P: 7.00 Lapszemle 8.00 Hitélet 13.00 és 18.00 Lapszemle 19.00 Testületi ülés 23.00 és 0.00 Lapszemle

Szeptember 12., Szo: 7.00 Lapszemle 8.00 Sport: VAX Kézilabdator Tápiószentmártonban 1. rész (~75p) 13.00 Lapszemle 14.00 Testületi ülés 18.00 Lapszemle 19.00 Évnyitó a Mészölyben (20p), Interjú Viasz Zoltán furulyakészítővel (53p) Sáregres hazavár (70p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

Szeptember 13., V: 7.00 Heti híradó 8.00 Testületi ülés 14.00 Évnyitó a Mészölyben (20p), Interjú Viasz Zoltán furulyakészítővel (53p) Sáregres hazavár (70p) 18.00 Heti híradó 19.00 Hitélet: Evangélikus lelkézszenelés (ism. 72p) 23.00 és 0.00 Heti híradó

Szeptember 14., H: 7.00 Heti híradó 8.00 Hitélet: Evangélikus lelkézszenelés (ism. 72p) 13.00 és 18.00 Heti híradó 19.00 Interjú Németh Róbert motorossal (~15p), Jótékony sportnap Pálfán (ism. ~50p), Vadásznapi Alapon (ism. 86p) 23.00 és 0.00 Heti híradó

Szeptember 15., K: 7.00 Heti híradó 8.00 Sport: VAX Kézilabdator Tápiószentmártonban 1. rész (~75p) 13.00 és 18.00 Heti híradó 19.00 Testületi ülés 23.00 és 0.00 Heti híradó

Szeptember 16., Sze: 7.00 Heti híradó 8.00 Interjú Németh Róbert motorossal (~15p), Jótékony sportnap Pálfán (ism. ~50p), Vadásznapi Alapon (ism. 86p) 13.00 Heti híradó 18.00 Lapszemle élőben 19.00 Sport: VAX Kézilabdator Tápiószentmártonban 2. rész (~85p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

Szeptember 17., Cs: 7.00 Lapszemle 8.00 Sport: VAX Kézilabdator Tápiószentmártonban 2. rész (~85p) 13.00 és 18.00 Lapszemle 19.00 Hitélet: Evangélikus lelkézszenelés (ism. 72p) 23.00 és 0.00 Lapszemle

Az élőadás alatt hívható telefonszámunk: 06 (25) 508 901. A Lapszemle és a Heti híradó megtekinthető internetes oldalunkon: www.bogarditv.blog.hu. A rendkívüli eseményekről és műsorváltozásról a képűtség futószövegében adunk tájékoztatást. A műsoroknál szereplő időtartam körülbelül értendő. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk. **Hirdetésfelvétel** a Hírházban (Bogárd és Vidéke szerkesztősége). **Ha gondjuk van a vétellel,** kérjük, hívják a szolgáltatókat: TARR Kft. – 06 (40) 416 000, LRT-COM Kft. – 06 (40) 811 911.

SÍC – hírek, eredmények

Egyesületünkben három fő versenyző vett részt hétfőn a Rákoskeresztúri Községi Sport Kör Íjász Szakosztálya által rendezett RÁKOSMENTE 1. KUPA elnevezésű pályaijászversenyén. Helyezéseink az olimpiai férfiak között: Katona Alex 2. hely, Gilicze László 4. hely, Horváth Attila 11. hely.

Egyesületünkbe továbbra is várjuk az íjászat iránt érdeklődő „öregeket” és ifjakat, hölgyeket és férfiakat. Olimpiai reflexij fel-szerelést biztosítunk.

A képen Alex a 2. helyen

Balról Horváth A., Gilicze L., Katona A.

(Saját történelmi, longbow, vadász, csigás és olimpiai íjjal rendelkezők jelentkezését is várjuk.)

Sárréti Íjász Club Sárbogárd

Egyesületünk elérhető: lgilicze@tolna.net.

Egyesületünkről többet megtudhattok és tájékozódhattok a sic.hupont.hu oldalon.

Egy gól és más...

Sárszentmiklós II.–Seregélyes 1-0 (1-0)

Sárszentmiklós: Plézer N. – Somogyi L., Horváth I., Juhász I., Szakács S., Bogdán A., Bartók Z., Szabó Z., Krajcsovics P., Kovács D., Majláth H.

Csere: Rigó L., Simon Á., Csikós G., Tóth G., Mádi L., Fekete J., Dombi Z.

Edző: Pajor László.

Seregélyes: Ács R. – Kovács J., Druzsán M., Rapali M., Kovács N., Miklós K., Szurovicsák L., Benczik A., Szurovicsák R., Zsilovics D., Májer Gy.

Csere: Dezső P., Penczel S., Ladányi N., Imre Zs., Szabó F., Benczik K.

Sárga lap: Somogyi L., Juhász I., Kovács D., ill. Ács R., Miklós K., Szurovicsák R.

Már a 4. percben megszerezte a vezetést a hazai csapat. Egy gyors baloldali támadás után Krajcsovics P. ugrott ki és 14 méterről a hosszú sarokba lőtt, 1-0. A 24. percben Majláth végzett el szabadrúgást a kaputól 20 méterre. A jól helyezett lövést Ács R. remek védéssel hátrította. A 36. percben Bogdán A. lövésre szánta el magát és a labda a felső kapufán csattant. Sok hibával játszott mindkét csapat az első félidőben.

A 48. percben veszélyes támadást vezetett a Seregélyes. 25 méterről Benczik A. bal sarokba tartó lövését Plézer N. kiütötte. A berobbanó Szurovicsák L. 3 méterről ismételt, Plézer bravúrral hátrított. Krajcsovics P. a 68. percben 16 méterről az ol-

dalhálóba lőtt. A 78. percben Fekete J. húzott el a jobb oldalon, beadását a védők a gólvonalról mentették. A félidő további része a Sárszentmiklós II. mezőny fölénye ellenére már eredménytelenül telt. A korán megszerzett góllal a hazaiak kerültek ki győztesen az alacsony színvonalú mérkőzést hozó összecsapásból.

Jók: Horváth I., illetve Benczik A.

Sárszentmiklós Öregfiúk–Káloz Öregfiúk 8-1 (5-0)

Sárszentmiklós: Szilágyi B. – Emperger J., Palotás P., Németh A., Tóth A., Kelemen B., Killer G., Deák G., Csendes I., Derecskei J., Már L.

Csere: Vereczkei J., Csuti Z., Lipőcz A., Tóth Z., Horváth I., Örkényi A.

Góllövők: Deák G. (2), Palotás P., Tóth A. (2), Tóth Z., Csendes (2) ill. Varjú Gy.

A megyei II. osztályú mérkőzés előtt lejátszott öregfiúk mérkőzése sok szép góllal hangolta a nézőket. A győzelem ilyen arányban is megérdemelt. A csapat pontveszteség nélkül vezeti a tabellát.

Jók: Emperger J., Deák G., Csendes I.

Sárszentmiklós–Pátka U16 4-1 (4-0)

Sárszentmiklós: Deák Zala – Lakatos Krisztián, Gyökér Kristóf, Lukács Zoltán, Vitéz-Móré Gergő, Bögyös Bengedúz Géza, Erdélyi Adorján, Fekete András, Ju-

hász György, Ambrózi Miklós, Killer Gábor.

Csere: Kasza Máté, Brúza Tamás, Gábris Róbert, Emperger Ferenc, Gábris Zoltán, Kovács Ferenc Imre.

Edző: Bezerédi Ádám.

Góllövők: Lakatos K., Juhász Gy., Gyökér K., Fekete A. ill. Horváth T.

A széltől támogatott első félidőben jó játékkal, meggyőző fölénytel játszó fiataljaink négygólos vezetést szereztek. A második félidőben többet támadott Pátka csapata, de csak szépíteni sikerült.

Jók: Erdélyi A., Ambrózi M.

Mór U19–Sárszentmiklós U19 1-2 (0-1)

Sükösd G. és Nagy Á. góljával nagyszerű győzelem idegenben.

Mór–Sárszentmiklós 0-0

A megyei I. osztályú csapatunk Mórról értékes pontot hozott.

Hétfégi sportműsor:

Szeptember 12. (szombat) 10 óra: Sárszentmiklós U19–Sárosp U19

16 óra: Kulcs–Sárszentmiklós II. (Kulcs)

16 óra: Szabadbattyán Ö. F.–Sárszentmiklós Ö. F. (Szabadbattyán)

Vasárnap 10 óra: Pákozd U16–Sárszentmiklós U16 (Pákozd)

16 óra Sárszentmiklós–Sárosp

Szurkoljunk együtt csapatainknak!

Szántó Gáspár

MEGHÍVÓ

Sárbogárd Város Önkormányzatának képviselő-testülete

**2015. szeptember 11-én (pénteken)
9 órakor ülést tart.**

**Az ülés helye: a polgármesteri hivatal díszterme,
Sárbogárd, Hősök tere 2.**

Napirend:

- Tájékoztató a két ülés közötti fontosabb eseményekről, intézkedésekről. Beszámoló az átruházott hatáskörök gyakorlásáról.
- Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.
Előadók: a végrehajtásért felelősök.
- A Sárbogárdi Zengő Óvoda beszámolója tevékenységéről, a személyi, tárgyi feltételekről, a következő nevelési évre való felkészülés teendőiről.
Előadó: polgármester.
- A képviselő-testület bizottságainak beszámolója az éves munkáról.
Előadók: a bizottságok elnökei.
- Tájékoztató Sárbogárd Város Önkormányzata 2015. évi gazdálkodásának első félévi alakulásáról.
Előadó: polgármester.
- Az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló 3/2015. (11. 26.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: jegyző.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 16/2013. (11. 13.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: jegyző.
- A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 30/2015. (VI. 24.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése, új rendelet megalkotása.
Előadó: jegyző.
- Az önkormányzat tulajdonáról, a tulajdonosi jogok gyakorlásáról, a vagyonnal való gazdálkodásról és értékesítésének egyes szabályairól szóló 18/2004. (IV. 9.) önkormányzati rendelet módosítása.
Előadó: jegyző.
- Döntés a Sárbogárd 1805/2 hrsz.-ú ingatlan értékesítéséről.
Előadó: polgármester.
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat 2016. évre.
Előadó: polgármester.
- Önkormányzati lakások bérleti díjának megállapítása.
Előadó: jegyző.
- Gyepmesteri feladatok ellátására kötött vállalkozói szerződés módosítása.
Előadó: polgármester.
- Tájékoztató az előirányzatok és a tartalék alakulásáról.
Előadó: jegyző.
- Bejelentések.

Dr. Sükösd Tamás polgármester

TÉRÍTÉSI DÍJAK BESZEDÉSE

Szeptember hónapban az alábbi időpontokban kerül sor a térítési díjak beszedésére

Sárbogárdi Mészöly Géza Általános Iskola:

szeptember 14. (hétfő)	7.45–16.30
szeptember 21. (hétfő)	7.45–11.30

Sárszentmiklósi Általános Iskola:

szeptember 15. (kedd)	7.45–16.30
szeptember 22. (kedd)	7.45–11.30

Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium:

szeptember 16. (szerda)	7.45–16.00
szeptember 23. (szerda)	7.45–11.30

Szent István Általános Iskola:

szeptember 17. (csütörtök)	7.45–9.30
szeptember 24. (csütörtök)	9.00–10.00

Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola

szeptember 17. (csütörtök)	10.00–11.30
szeptember 24. (csütörtök)	7.45–8.30

Pótbefizetés:

szeptember 28-án, hétfőn, a Sárbogárdi Polgármesteri Hivatal fsz. 13. számú irodájában.

MUSTGÁZ – VESZÉLYES IS LEHET A SZÜRETI IDŐSZAK

Ha ős, akkor szüret, ha szüret, akkor pedig kezdetét veszi a borkészítés is, amelynek jellemző veszélyforrása a gyakran emberéletet is követelő mustgáz. Évente körülbelül egy tucatszor riasztják a tűzoltókat mustgáz miatt, és sajnos nem múlik el év úgy, hogy valaki ne veszítené el az életét mustgáz okozta balesetben.

A mustgáz nem más, mint a must erjedése során keletkező szén-dioxid. Ez a gáz színtelen, szagtalan, a levegőnél másfélszer nehezebb, zárt térben a levegőt kiszorítva, a padlótól fogva tölti fel a helyiséget. A közhiedelemmel ellentétben ez a gáz nem mérgező, de mivel kiszorítja a levegőt, oxigénhiányos állapotba kerül, aki mustgázzal teli zárt helyen tartózkodik. Ez szédülést, álmoságot, eszméletvesztést, végül pedig fulladásos halált okozhat.

A mustgázzal kapcsolatos pincebalesetek egy kis odafigyeléssel megelőzhetőek. A borospincét üzemeltetők gondoskodjanak a pincék szellőztetéséről, a hordókat pedig, ha lehet, igyekezzenek nagy térben elszórva elhelyezni. A legjobb megoldás a balesetek megelőzésére szén-dioxid-érzékelők telepítése.

Mindemellett alkalmazható a jól ismert gyertyás módszer is, csak nem a közhiedelemben ismert változatban. Ha a pincében a szén-dioxid-koncentráció eléri a 10 %-ot, már eszméletvesztést, később pedig fulladásos halált okozhat. A gyertyaláng ezzel szemben csak 14 %-os mustgáz-koncentrációnál alszik ki. Ezért az égő gyertyát ne kézben tartva, hanem egy rúdhoz rögzítve, derékmagasság alatt tartva menjenek le a pincébe. Ha a gyertya lángja kialszik, nincs elegendő oxigén a helyiségben, azonnal el kell hagyni a pincét, mert életveszélyes ott tartózkodni.

Mustgáz miatt bekövetkezett balesetnél kizárólag sűrített levegős légzőkészüléket viselő ember segítsen, ellenkező esetben a segítő is áldozattá válhat. A különböző gázálcok, gázmaszkok viselése nem nyújt védelmet. Veszély esetén hívja a katasztrófavédelmet a 105-ös segélyhívó számon!

*Szabó-Bisztricz Anett tűzoltó főhadnagy,
megyei katasztrófavédelmi szóvivő*

MEGHÍVÓ

Sárbogárd Város Önkormányzata
sok szeretettel meghívja Önöket az

IDŐSEK VILÁGNAPJA

alkalmából szervezett városi
rendezvényre.

Időpontja: 2015. október 1. 15.00 óra.

Helyszíne: a polgármesteri hivatal díszterme.

Ünnepi köszöntőt mond: dr. Sükösd Tamás polgármester

Az ünnepi műsorban közreműködnek
a Sárbogárdi Mészöly Géza Általános Iskola tanulói.

Minden idős, nyugdíjas lakost sok szeretettel várunk!

KISLÓKI FALUNAP

A rendezvény helyszíne és időpontja:

Kislók, Faluház
2015. szeptember 12.

Programok

- 14.00 dr. Sükösd Tamás polgármester beszéde
- 14.20 hastáncbemutató
- 15.00 az Abai Fúvószenekar előadása
- 16.00 a Sárosdi Dalkör előadása
- 17.00 Komor László bábművész előadása
- 18.00 sárbogárdi táncegyüttes előadása
- 19.45 Éder Gabee-koncert
- 21.00 utcabál – zenél: Rozgonyi Tibor
- 23.00 tombolasorsolás

**Egész nap kirakodóvásár, vattacukros,
ugrálóvár és fagyí várja a látogatókat!**

**Kicsiket, nagyokat, idősebbeket, fiatalabbakat,
egyszóval MINDENKIT
sok szeretettel várunk a rendezvénysorozatra!**

Minden nap 8 órányi műsor
Sárbogárd és környéke eseményeiről

MEGHÍVÓ

XVI. FEJÉR MEGYEI POLGÁRŐRNAP

2015. szeptember 27.

A Fejér Megyei Polgárőr Szövetség elnöksége,
Alap Község Önkormányzata és az
Alapi Polgárőr Egyesület nevében tisztelettel meghívjuk
Önt a 2015. szeptember 27-én (vasárnap), Alapon
megrendezésre kerülő XVI. Fejér Megyei Polgárőrnappra.

**Helyszín: Alap, Kazsoki tanya I.
(vadászház).**

Fővédnök: dr. Simon László,
Fejér megyei kormány megbízott.

Védnökök: dr. Túrós András,
az Országos Polgárőr Szövetség elnöke,
Varga Gábor országgyűlési képviselő.

Program

- 7.30–9.30 regisztráció, jelentkezés a versenyekre
(főzőverseny hozott alapanyagból);
- 9.00–9.30 térzene – Sárbogárdi Fúvószenekar;
- 9.30–10.00 a mazzorettszocióport műsora, Dunaföldvár,
egyesületek bevonulása;
- 10.00–11.00 megnyitó, kitüntetések, díjak átadása;
- 11.00–11.45 a Mezőföld Népi Együttes, Alap
és a Kistücskők csoportjának műsora, Alap;
- 11.45–12.00 az Alapi Integrált Szociális Intézmény
lakóinak és dolgozóinak műsora;
- 11.00–12.00 ügyességi versenyek, vetélkedők;
- 12.00–12.45 ebéd, „Jó ebédhez szól a nóta!” –
Csuti Csaba énekes előadása,
a főzőverseny zsűrizése;
- 13.00–15.00 Belly Kids hastáncscsoport (Sárbogárd),
Németkéri Német Nemzetiségi Táncscsoport,
Ten Dance táncscsoport (Alap),
Black Horse Country Club (Sárbogárd),
Vándorok Táncszínház (Pálfa);
- 15.00–16.00 Máriaó – A harmonikás;
- 16.15-től versenyek értékelése, tombola,
a rendezvény zárása.

A nap folyamán: kézműves-bemutatók, kiállítások, vásár, rendőrségi bemutatók, katasztrófavédelmi bemutatók, motoros siklóernyő-bemutató, hőlégballon-bemutató, ugrálóvár, pónilovaglás, kocsikázás, egész napos büfé.

Részvételi szándékát szíveskedjék jelezni szeptember 21-éig a következő elérhetőségen: Rompos Mihály, a polgárőregyesület elnöke, 06 (30) 698 7544.

**Bogárd
és
Vidéke**

Főszerkesztő és kiadó: Hargitai Lajos, tel.: 06 (30) 9860-849. Felelős szerkesztő: Hargitai-Kiss Virág, tel.: 06 (30) 3483 320. Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: 7000 Sárbogárd, Hősök tere 12. Telefon: 06 (25) 508-900, 06 (25) 508-901. E-mail: bogardesevideke@gmail.com Honlap: www.bogardesevideke.hu Lapszemle látható: a Bogárdi Tévén és az interneten: www.bogarditv.blog.hu Állandó és időszaki rovatok szerzői, szerkesztői: Gróf Ferenc, Hargitai Lajos, Hargitai-Kiss Virág, Horváth István, Huszárné Kovács Márta, Horváthné Mikuli Erzsébet, Menyhárt Daniella, Mágocsi Adrienn, Hargitai Gergely, Jákob Zoltán, Hargitai-Kiss Balázs, dr. Müller Viktória, Tauzné Pirooska, Leszkovszki Albin, Pajor László, Rehák Sándor, Szántó Gáspár és még sokan mások. Tördelőszerkesztő: Huszár Anikó. Grafikai szerkesztő: Hargitai-Kiss Balázs. Előkészítés és utómunka: Heiland Ágnes, Hargitai Gergely, Mágocsi Adrienn. Készült: a Bogárd és Vidéke Lapkiadó nyomdájában. Megjelenik minden csütörtökön. Kéziratok leadási határideje: kedden 17 óráig. Kéziratot egy hónapon túl nem őrizzük meg. Fenntartjuk jogunkat, hogy a beküldött írásokat a tartalom és a szerző szándékának tiszteletben tartása mellett, közlésük esetén megrovidítsuk. A lapban közölt vélemények nem mindig tükrözik a szerkesztőségét, azokért a felelősséget a nyilatkozók, illetve szerzők viselik. Ugyanez vonatkozik a hirdetések tartalmára is. Hirdetésfelvétel: keretes hirdetések: kedden 16 óráig, apróhirdetések: szerdán 10 óráig adhatók le. Csak a törvénybe nem ütköző tartalmú hirdetéseket fogadunk el. Lapzárta: szerdán, 12 órakor. Terjesztés: saját terjesztőhálózattal egyéni előfizetéssel házhoz szállítással, illetve megvásárolható Sárbogárd és a környező hús települések boltjaiban, hírlapárúsító helyeken. Előfizethető a terjesztőknél és a szerkesztőségben. 4 hétre: 800 Ft, negyedévre: 2200 Ft, félévre: 4000 Ft, egész évre: 7600 Ft. Eng.sz.: HU ISSN 0866 4382.

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megőljut

OBSERVER

www.observer.hu

Lapunkat rendszeresen szemléli
Magyarország legnagyobb
médiatitigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIATITIGYELŐ KFT.

1139 Budapest, Frangepán utca 7.

Tel.: +36 1 303 47 38

Fax: +36 1 303 47 44

Email: ugyfelkapcsolat@observer.hu

KIEMELT APRÓHIRDETÉSEK: a Bogárdi TV-ben is látható!

FOGSORJAVÍTÁS 06 25 468 556, 06 70 382 8512

GÁZKÉSZÜLÉKEK javítása, karbantartása 06 30 440 5790

**AUTÓBÉRLÉS OLCSÓN,
RÖVID/HOSSZÚ TÁVRA, KÜLFÖLDRE IS. 06 70 539 7882**

AUTÓMENTÉS, AUTÓSZÁLLÍTÁS 06 20 3426 091

**SÁRBOGÁRD KÖZPONTJÁBAN,
négylakásos TÁRSASHÁZBAN,
FELÚJÍTOTT LAKÁS ELADÓ 06 20 405 7366**

**AUTÓMENTÉS, AUTÓBÉRLÉS, KÉSZPÉNZES
AUTÓFELVÁSÁRLÁS 06 20 424 7728 SEBAFER KFT.**

**M6-os autópályán Dunaújvárosnál
OMV-TÖLTŐÁLLOMÁS
FÉRFI ÉS NŐI MUNKATÁRSAT KERES.**

**Jelentkezés fényképes önéletrajzzal
a sárbogárdi OMV töltőállomáson.**

PARASZTHÁZ ELADÓ 06 25 626 625

**Osztható TELEK ELADÓ Sárbogárd központjában
4500 m². 06 30 266 5234**

**MŰSZAKVEZETŐ, GÉPBEÁLLÍTÓ MUNKATÁRSAT
KERESÜNK, műanyagiparban való jártasság, gépészeti,
villanyszerelői végzettség előnyt jelent.**

**Jelentkezni: kozpont@sarretplast.hu e-mail címen,
fényképes önéletrajzzal, vagy személyesen
Sárbogárd, Ady E. út 229-231. szám alatt.**

FAGYASZTÓ ELADÓ!

Árpád-lakótelep 24/2. 1. em./3. 06 25 626 691

**200x180-as fejtámlás Cardo FRANCIAÁGY
Billerbeck RUGÓS MATRACCAL
JÓ ÁLLAPOTBAN ELADÓ. Érdeklődni: 06 70 379 2012**

**KERTÉPÍTÉSI MUNKÁLATOKRA
SZAKKÉPZETT MUNKAERŐT KERESÉK,
B-kategóriás jogosítvány követelmény. 06 20 411 6895**

**KŐMŰVES BRIGÁD MUNKÁT VÁLLAL,
több mint 25 éves munkatapasztalattal.
Szerszámokkal és gépkocsival.**

**Ár megegyezés szerint. Hívjon bizalommal!
06 30 236 9926**

APRÓHIRDETÉSEK

Redőnyös. 06 (30) 966 8446

Kutyaház OSB lapból 5.000 Ft-ért eladó. 06 (20) 405 7366

Irodahelyiség kiadó! Érdeklődni: 06 (20) 4377 036

Kislakon ház eladó 06 (30) 374 8648 (1148971)

Pálínkfőzetők figyelem! Az abai szeszfőzde működését megkezdte. 06 (30) 927 5627 (114870)

Vegyes borszőlő eladó 06 (20) 911 4711 (1148799)

Szilva eladó 200 Ft/kg 06 (30) 255 9806

Bontott tetőcserép olcsón eladó. Telefon: 06 (20) 450 3285

Fehér szőlő eladó 06 (30) 365 8371 (1148798)

Családi ház, lakás kiadó. 06 (70) 637 2874

Fehér borszőlő eladó 06 (20) 944 5087

Hatfókos Zanussi fagyasztó eladó 06 (30) 619 5399

Mozgóárus boltba agilís munkatársat keresek 06 (70) 255 0088

Eladó egy fa kukoricamorzsoló villanymotorral 15.000 Ft-ért. 06 (30) 347 3767

Eladó Whirlpool külön fagyasztós hűtőszekrény 10.000 Ft-ért, teatűzhely 10.000 Ft-ért, kétaknás román kályha 10.000 Ft-ért, valamint egy antik Singer varrógép 12.000 Ft-ért. 06 (20) 405 7366

FELHÍVÁS TEREMLABDARÚGÓ- BAJNOKSÁGRA

**A VÁROSI TEREMLABDARÚGÓ-BAJNOKSÁGRA
AZ ELŐZETES NEVEZÉS HATÁRIDEJE:**

2015. SZEPTEMBER 15.!

A bajnokságot csak tíz csapat nevezése esetén indítjuk. A befizetendő összegről az indulni kívánó csapatokat későbbi időpontban tájékoztatjuk, az iskola igazgatójával történő egyeztetés után.

Előzetesen nevezni a 06 (30) 581 2047, 06 (30) 301 6321-es telefonszámokon lehet.

Szervezők

LAKOSSÁGI FÓRUM

**Nedoba Károly képviselő lakossági fórumot tart
2015. szeptember 11-én, pénteken, 16 órakor
a József Attila Művelődési Központban.**

Mindenkit szeretettel vár!

KARATEEDZÉSEK

indulnak kezdők és haladók részére

**Németh Attila 6 dan JKA-mester
vezetésével**

**Sárbogárdon, a Mészöly Géza
Általános Iskola tornatermében.**

**Jelentkezés a helyszínen
szeptember 7-én, 18 órától,
illetve telefonon: 06 (20) 9270 985**

5. Sárbogárdi baba és gyerekruha Börze

**2015. október 3.-án (szombaton)
a Sárbogárdi Művelődési Központban
8:00-12:00-ig**

**Asztalfoglalás a dora.kocsis0911@gmail.com email címen,
vagy az esemény facebook oldalán**

Készüljünk fel az őszi náthaszezonra!

Ősszel sok kisgyermek kerül bölcsődébe, óvodába. A megszokott otthoni környezet után az új közösségben a kicsik sok, korábban ismeretlen kórokozóval is találkozhatnak, s ez próbára teszi a szervezetüket. Az immunrendszer érésehez fontos, hogy bizonyos fertőzéseken átessenek, de hogyan segíthetünk, hogy elkerüljék a gyakori náthás, megfázásos tüneteket?

Ősztől tavaszig orrfolyás

Az édesanyák gyakori panasza, hogy a bölcsőde-, vagy óvodakezéssel szinte egy időben a gyermek náthás, köhög és ez az állapot tartósan, akár hónapokig is tart. A nátha szövődményeként megjelennek a súlyosabb alsó és felső légúti fertőzések is. A kicsi nyűgös, az édesanya a folytonos munkahelyi hiányzások miatt egyre feszültebb, nem kérdés tehát, hogy a gyermek immunrendszerét jobb időben felkészíteni a rá váró megpróbáltatásokra.

A közösség: kórokozók melegágya

A gyermekközösségekben a fertőzések viszonylag gyorsan terjednek. Az egészen kicsik gyakran elfelejtkeznek a zsebkeendő használatáról, így egy-egy tüszentés során is számos vírus és baktérium kerülhet a levegőbe. A közösen használt játékokon is számos kórokozó rejtőzhet. A gyerekek a felnőtteknél gyakrabban érintik meg az arcukat, veszik a szájukba a kezüket, így a fertőzéseket is könnyebben elkaphatják. A déli alvásidőben a kicsik egy magasságban, szinte egymás mellett fekszenek, így egy-két köhögés és tüszentés is mindenkire könnyebben eljut.

A felkészülést nyáron kezdjük

Az immunrendszer erősítését a nyári hónapokban érdemes megkezdenuünk. Ilyenkor a természet bőségesen gondoskodik finom, vitaminokban gazdag gyümölcsökről, melyek közül mindegyik gyermek találhat kedvére valót. A külföldről importált gyümölcsöket korán szedik le, hogy ne induljon romlásnak a szállítás során, és eladható maradjon, mire a polcokra kerül. Gyermek számára válasszuk inkább a helyben termelt, érett idénygyümölcsöket, melyek tápanyag-összetétele és vitamintartalma is jóval magasabb.

Természetes immunerősítők

A gyermekek egyik kedvence a cseresznye, kimagozva már kisebbeknek is adhatjuk. Magas C-vitamin tartalma mellett sok vasat is tartalmaz, ezzel is erősítve a kicsik szervezetét.

A meggy fogyasztása magas antioxidáns-tartalma miatt előnyös. A málna alacsony energiatartalma mellett C-vitaminban gazdag gyümölcs.

Az őszibarack magas vitamintartalma mellett az emésztést is segíti.

A C-vitaminban gazdag eper magas rost- és víztartalma miatt tízóráira, vagy uzsonnára, akár önálló étkezésként is fogyasztható.

A ribizlit enyhén savanykás íze miatt nem minden gyermek kedveli. Akik mégis élvezettel szedegetik az apró bogycskákat a fűtőkről, sok C-vitaminhoz juthatnak.

A sárgabarack kiváló C-vitamin forrás és már két-három szem elfogyasztásával fedezhetjük napi A-vitamin szükségletünket is.

A sárgadinnye gazdag ásványi anyagokban és vitaminokban, a benne található nagy mennyiségű béta-karotinnak köszönhetően hatékonyan növeli az immunrendszer ellenálló képességét a gyulladásokkal szemben.

Plusz három jó tanács az erős immunrendszerért

1. Az egészséges táplálkozás mellett a kicsi nyáron minél több időt töltsön a szabadban. A friss levegő mellett a napfény és a mozgás játékony hatását is használjuk ki annak érdekében, hogy az előttünk álló őszi, téli időszakot kevesebb fertőzéssel vészeljük át.

2. A probiotikumok fontos szerepet játszanak a légúti betegségek megelőzésében és kezelésében egyaránt. Nyár végén, még a közösségbe kerülés előtt érdemes egy immunrendszer-erősítő kúrával is kiegészíteni a felkészülést.

3. Stresszes időszakban felnőttként is könnyebben megbetegszünk. Az új közösségbe való beszkokás bizony sok izgalommal jár, így különösen fontos, hogy a gyermek számára lehetőséget biztosítsunk az új helyzet feldolgozására. Segítsük őt türelemmel, munka mellett is alakítsuk ki úgy az időbeosztásunkat, hogy a délutáni, esti órákban közös játékot szervezzünk. Hagyjunk időt a pihenésre is. Elegendő alvás hiányában a gyermekek a fertőzésekkel szemben fogékonyabbá válhatnak.

Forrás: internet

A Nagylóki Faluvédő Egyesület szeretettel meghívja

IV. Szilvalekvárfőző rendezvényére

2015. szeptember 11-12.

Program:
Péntek:
 17⁰⁰ Szilvamosás
Szombat:
 4⁰⁰ Lekvár főzés kezdete
 12⁰⁰ Ebéd
 13³⁰ Szőlő néptáncsoport fellépése
 14¹⁵ Lovas bemutató Megyer Sarja Lovas Egyesület
 15⁰⁰ Népi játékok, feladatok
 16⁰⁰ Kelevész dobás és íjásztatás
 17⁰⁰ Héttorony Hangászok koncertje
 18⁰⁰ „Hull a szilva a fáról...” közös éneklés

Helyszín: Nagylóki Sportpálya
(Nagylók, Kossuth utca)

A nap folyamán vásárlási lehetőség a helyben készült szilvalekvárból!
 Fél óra lekvárkevergetésért egy üveg lekvár jár!
 Főzzük meg együtt Nagylók szilvalekvárját!

**Mezőszilason „ESTI” tagozatot indít
a Kálvin János Református Gimnázium,
Általános Iskola és Szakiskola**
(Az általános iskola épületében)

Szerezz érettségit a lehető leggyorsabban!

Szaktanárképződ van? Félbehagytad a szakközépiskolát?

Kell az érettségi a munkahelyeden?

Főiskolán, vagy egyetemen szeretnél tanulni?

Érettségi nélkül ma nagyon nehéz boldogulni.

Szerezd meg a szükséges bizonyítványt, a továbblépés feltételének kulcsát!

Mi felkészítünk a sikeres érettségire!

- * Felnőtt esti képzés nálunk - munka mellett is tanulhatsz
- * Célrányos oktatás
- * Biztos elméleti tudás
- * Az érettségin túl is hasznos készségek megszerzése
- * Színvonalas képzés, minősített tanári karral
- * Heti két nap délutáni oktatás
- * Diákigazolvány igényelhető

**Elvégzett, vagy félbehagyott tanulmányaidat beszámítjuk,
így akár már 2 tanév alatt is érettségit szerezhetsz!**

Az érettségi megszerzése nem kor kérdése!

Vágj bele Te is, hogy még keresettebb légy a munkaerőpiacon!

Oktatás helyszíne: Mezőszilasi Általános Iskola

7017 Mezőszilas, Petőfi u. 1/g

Beiratkozás: 2015. augusztus 24-től munkanapokon 9.00-14.00-ig

Érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: Horváthné Völgyi Máriánál
+36 30 377 9779-es számon lehet
www.kalvingimi.hu
kalvingimi@gmail.com

4-ből 1 gyermek nem látja
jól a táblát... és az Öné?

Szemüvegek
15.990
Ft-tól

Stílus, minőség, választék:

**Pillantás
Optika**

Tel: 06-25-460-480, 06-70-594-5012

Sárbogárd, Ady E. út 139. (Coop mellett)

Nyitva: hétköznap: 9-18, szombat: 8-12 óráig

Az akció 2015. szeptember 30-ig érvényes

opticnet

**BOGÁRD ÉS VIDÉKE
NYOMDA**

Nyomtatás
sokszorosítás
színes fotó
nagy méretű
nyomtatás...

Névjegy, meghívó,
szórólap, brosúra,
plakát, jegytomb,
könyv, füzet, címke
és még sok más...

Sárbogárd, Hősök tere 12. (a műv. ház mögött) Tel: 06 (25) 508 900 - www.bogardesvideka.hu

fenstherm

Fensterm
Future
PROFINE 76 prémium nyílászárók

Választható:

Ug=0,5 W/m²K - 3 RÉTEGŰ

EXTRA HŐ- ÉS HANGSZIGETELŐ üvegezés

Akciónk 2015. szeptember 30-ig érvényes!

* Mediterrán stílusú házakhoz 32 féle fa színezetű nyílászárót forgalmazunk!

* Energetikai pályázatok megírása * Ingyenes felmérés és árajánlat-készítés

Hivatalos márkaképviselő: **[LaraTherm]Kft.**

Sárbogárd, Ady E. út 168. (a gyógyszertárral szemben)

Tel.: 06 20 216-7202, tel./fax: 06 25 462-078

E-mail: info@laratherm.hu Honlap: www.laratherm.hu

Superbrands²⁰⁰⁹

AERECO SZELLŐZTETÉS
A PENÉSZ ELLEN

NYÍLÁSZÁRÓK

„A” KATEGÓRIÁS
NYÍLÁSZÁRÓ AKCIÓ

* redőnyök * relaxák * párkányok

* könyöklők * rovarhálók

AKCIÓ!
-50%

**CSALÁDI HÁZAK
KÜLSŐ SZIGETELÉSE**

**SZEKCIONÁLT
GARÁZSKAPUK
ÓRIÁSI AKCIÓBAN!**